



TĚŽKÁ HYBRIDNÍ ARTILERIE

Jakým způsobem můžeme rozeznat, že jsme se ocitli uprostřed hybridního konfliktu

strana 8



Vojenští policisté poskytovali v Mali osobní ochranu veliteli mise EUTM brigádnímu generálovi Františku Ridzákovi

strana 16

Národní očkovací centrum je v plném provozu, pomáhají i vojáci

strana 20

Nejmodernější protichemická vozidla Iveco nahradí zastaralou techniku libereckých chemiků

strana 38



V hlavním sále MO v Praze se uskutečnilo odložené velitelské shromáždění Armády České republiky

Budoucnost armády je v modernizaci

„Dobrá práce, děkuju všem!“ Tak zahájil náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Aleš Opatá velitelské shromáždění AČR. Setkání velitelů k vyhodnocení uplynulého roku se za běžných okolností koná vždy koncem února. Kvůli epidemiologickým opatřením se odložilo až na 11. května. Část velení armády se osobně zúčastnila jednání v hlavním sále Ministerstva obrany. Ostatní účastníci sledovali jednotlivé projevy formou videokonference na Generálním štábu v Praze a Velitelství pozemních sil v Olomouci.

Odolnost máme v DNA

„Pandemická krize ukázala, co všechno dokážeme. Zapojili se všichni, do posledního vojáka. Odmakali jsme to nonstop a nikdo si nestěžoval. Byli jsme do 24 hodin na hranicích, když to bylo potřeba. Poskytli jsme hektolitry paliva, statisíce hodin práce, stovky milionů za materiál. Pomáhali jsme v domovech sociální péče slabým a ohroženým. Pomáhali jsme v civilu jako dobrovolníci, stejně jako vojáci v aktivní záloze. Navíc jsme ukázali, že jsme armáda bojovníků i odborníků,“ řekl při této příležitosti generál Opatá. „Děkuju za disciplínu, nasazení a profesionalitu. Máte můj hluboký respekt! Jsme vojáci. Výdrž a odolnost máme v DNA. Dokázali jsme se přizpůsobit a zareagovat na každou situaci. Teď se ale musíme okamžitě vrátit ke svojí hlavní práci. A to je výcvik, příprava a modernizace armády.“

Strategický šok

Dále připomenul, že z covidové krize jsme si odnesli jedno systémové ponaučení: co to je a co dokáže způsobit strategický šok. Je to přesně ta věc, na kterou se teoreticky připravujeme, trénujeme, mluvíme o ní, ale nikdo ji nikdy neviděl. Neví se, kdy a jak přijde. „Strategický šok nastane náhle a bez varování. Má globální efekt a zásadním způsobem naruší náš způsob života. Změní světové záležitosti a východiska, na kterých je založená politika, plány a strategie. Vykojíte celé státy z jejich současného kurzu. Slabší státy

mohou kolabovat a ty silné krvácejí,“ řekl dále náčelník Generálního štábu AČR.

Covidová krize potvrdila, že armáda je jediná organizace cvičená právě na podobnou situaci. Od toho tady je. Vojáky tak můžete poslat do nemocnic, na odběrová místa, postavit navolávací nebo datové centrum.

Armáda a každý voják vždy půjde pomáhat, když se řeší povodně nebo jakákoli jiná krize. Nemělo by se ovšem zapomínat, že na to armáda primárně není určená. Zájmem státu musí být, aby jeho armáda uměla na strategický šok reagovat. Protože nikdo nevíme, jak bude vypadat ten příští.

Pět priorit

Pro armádu a její velitele z toho vyplývá, že je naprosto nezbytné předvídat vývoj a mít procvičené operační postupy. Právě to nám pomohlo k tomu, že naše reakce byla rychlá a profesionální.

Loni armáda ale nešla jen covidem. Všechny zahraniční operace běží bez problémů. V Mali jsme to zvládli navzdory těžkým podmínkám, Covidu a převratu. Stejně dobře fungoval přesun techniky na Balt, Takuba běží dobře.

„Pořád platí mých pět priorit. Nový systém velení a řízení jsme prověřili naostro, nové schopnosti šlapou podle plánu. Celkem slušně se daří naplňovat projekty rychlého dopadu a solidní výsledky máme při modernizaci,“ připomenul generál Opatá. „Ještě jednou zdůrazňuju, že modernizace je alfa a omega budoucnosti armády, tato cesta je správná. Neuhňeme! Musíme do armády vdechnout akceschopnost. Techniku ale nestačí jenom nakupovat. Není nic horšího než nová technika ve skladech. To nechci a nedovolím. Naprosto zásadní je, aby se s ní cvičilo, pracovalo a jezdilo do misí. Armáda byla během krize vidět a získala si sympatie veřejnosti. Vyzkoušeli jsme si, jaké postupy fungují. Budoucnost vidím optimisticky! Musíme toho využít naplno.“

Připravil: Vladimír Marek, foto: redakce army

Prezident České republiky jmenoval
při příležitosti Dne vítězství nové generály

Nejen generálové, ale i generálka

V sobotu 8. května jmenoval prezident republiky na Pražském hradě při příležitosti Dne vítězství další generály a také druhou generálku. Slavnostního ceremoniálu v Tržním sále byli přítomni významní hosté, mezi nimi ministr obrany Lubomír Metnar.

Prezident jmenoval tři generály do vyšší generálské hodnosti, jednu plukovnici do hodnosti brigádní generálky a pět plukovníků do hodnosti brigádního generála. Dva plukovníci ve výslužbě byli také povýšeni do hodnosti brigádního generála ve výslužbě.

Generálporučík se stal vojenský představitel ČR při NATO a EU Zahraničního pracoviště Brusel generálmajor Jaromír Alan a náčelník Vojenské kanceláře prezidenta republiky generálmajor Jan Kaše.

Do hodnosti generálmajora byl povýšen ředitel sekce plánování schopností Ministerstva obrany brigádní generál Miloslav Lafek.

Do hodnosti brigádní generálky a brigádních generálů byli jmenováni tito plukovníci Generálního štábu: rektorka – velitelka

Univerzity obrany Zuzana Kročová, zástupce velitele Mnohonárodní divize severovýchod Elblag (Polsko) Pavel Lipka (kterému byla generálská hodnost propůjčena), velitel 7. mechanizované brigády Petr Svoboda, velitel 4. brigády rychlého nasazení Josef Trojánek, náčelník štábu Velitelství pro operace Václav Vlček a zástupce ředitele Vojenského zpravodajství Václav Žid.

Na hodnost brigádního generála ve výslužbě dosáhli plukovníci ve výslužbě Miroslav Zavoral, ředitel Ústřední vojenské nemocnice – Vojenské fakultní nemocnice Praha a Zbyněk Čerovský, bývalý předseda Vojenského spolku rehabilitovaných AČR.

Ceremoniálu se zúčastnili také generálové, kteří byli jmenováni minulý rok při příležitosti Dne vzniku samostatného československého státu, avšak kvůli koronavirovým opatřením se slavnostní akt nemohl uskutečnit. Těm prezident republiky předal jmenovací dekrety.

Text: redakce army, foto: Hanka Brožková



OBSAH

Stírá se hranice mezi pravdou a lží Reakce na narůstající hybridní působení musí být nekompromisní, říká náměstek ministra obrany Jan Havránek	4
Těžká hybridní artilerie Jakým způsobem můžeme rozeznat, že jsme se ocitli uprostřed hybridního konfliktu	8
Hrozby, rizika a jejich vývoj Předvídat budoucnost není snadné, měli bychom si však uvědomit, že z nemalé míry závisí i na nás	11
Obnovení jezdecké projeli Logistickým zajištěním přesunu amerických konvojů přes naši republiku se Armáda ČR zapojila do aliančního cvičení Defender Europe 2021	14
Pod ochranou Vojenské policie Vojenští policisté poskytovali v Mali osobní ochranu veliteli mise EUTM brigádnímu generálovi Františku Ridzákovi	16
Naočkují tisíce klientů denně Národní očkovací centrum je v plném provozu, pomáhají i vojáci	20
Tělesná příprava pomáhá plnit úkoly Příslušníky naší armády čeká od příštího roku nový systém rozvoje služební tělesné výchovy	22
Klíčová je rychlá reakce Chemici 14. pluku logistické podpory absolvovali první letošní výcvik	26
Slouží jako stavební dozor Pod rukama ženisty nadrotmistra Oty Svobody prošlo během jeho mise v Kuvajtu 180 projektů	30
Strávili pět dnů na laně U 15. ženijního pluku prošli začátečníci Základním kurzem vojenského lezení	32
Přivedl ho armádní YouTube Představujeme vojáky aktivní zálohy a jejich civilní profese	35
Získají techniku 21. století Nejmodernější protichemická vozidla Iveco nahradí zastaralou techniku libereckých chemiků	38
Klíčová je podpora rodiny Praporčík Daniel Kotlár se bojovým uměním věnuje více než třicet let	40
SPYDER – nový PL komplet pro AČR Technika a výzbroj	42
Celoroční relaxace na Slapech Volareza představuje svá zařízení: Vojenská zotavovna Měřín *** SUPERIOR	44
Unikáty míří do muzea Po stovkách hodin náročných renovací jsou letadla jako nová	45
Polní nemocnice v Kábulu Mise Armády ČR v Afghánistánu 1. část	49

 ROZHOVOR

Reakce na narůstající hybridní působení musí být nekompromisní, říká náměstek ministra obrany Jan Havránek

Stírá se hranice mezi pravdou a lží

Od října loňského roku stojí v čele sekce obranné politiky a strategie MO Jan Havránek. Ten již tuto sekci vedl v letech 2013–2014, poté působil ve Stálé delegaci ČR při NATO. Od srpna 2017 pak byl poradcem v kanceláři generálního tajemníka NATO. Jako náměstek MO mimo jiné zastupuje ministra v krizovém řízení.

Zastáváte poměrně vlivnou pozici s velkou odpovědností, můžete přiblížit poslání vaší sekce?

Sekce odpovídá především za obrannou politiku země, rozvoj příslušných schopností a zahraniční spolupráci s aliančními a unijními partnery. Převádíme politické zadání vlády dovnitř resortu. Navrhujeme mezinárodní smlouvy, zapojení vojáků do misí. Odpovídáme za oblast strategické komunikace nebo za problematiku hybridních hrozeb. Pokud bych to zjednodušil, tak začínáme u strategie nákupu jednoho náboje a končíme podporou rozhodování, ve které zemi ho český voják vloží do své zbraně.

Jedním z vašich hlavních témat se v poslední době staly hybridní hrozby. Jak se s tímto problémem vyrovnáváte?

Řekl bych spíše, že se jedná o další důležité téma. Události posledních týdnů ukázaly, že reakce na narůstající hybridní působení musí být nekompromisní. Hrajeme o čas, neboť se zkracuje doba varování před vypuknutím konfliktu a v důsledku toho i rozhodovací doba. Bezpečnostní hrozby mohou nastávat v řádech hodin, ne dnů či měsíců jako v minulosti. Jak Aliance, tak my jako spojenci tento fakt vnímáme již několik let, proto činíme taková opatření, která vedou k udržení tempa reakce schopnosti. Vytvoření Velitelství kybernetických sil a informačních operací nebo novela zákona o Vojenském zpravodajství jsou jasnými důkazy, že adaptace probíhá konstantně. Nově to pak je Národní strategie pro čelení hybridnímu působení, která byla v dubnu schválena vládou.



A fakta

Jan Havránek absolvoval v roce 2006 Institut mezinárodních studií na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze. Dále pokračoval ve studiu na The Fletcher School of Law and Diplomacy, Tufts University v Bostonu v USA. V roce 2010 nastoupil na Ministerstvo obrany jako poradce ministra pro zahraniční vztahy. O rok později se stal zástupcem ředitele sekce obranné politiky a strategie. Od roku 2013 do roku 2014 vykonával funkci zástupce 1. náměstka ministra obrany – ředitele sekce obranné politiky a strategie. V následujících třech letech stál v čele obranných poradců v naší Stálé delegaci při NATO v Bruselu. V letech 2017 až 2020 byl poradcem pro politiku v oddělení analýz a plánování v kanceláři generálního tajemníka NATO.

Neměl tak zásadní dokument být vytvořen již dávno?

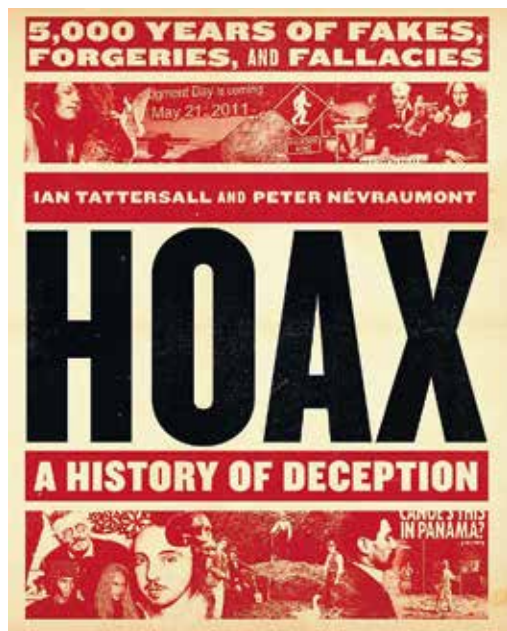
O hybridních hrozbách se ve veřejném prostoru začalo silně diskutovat po ruské anexi Krymu v roce 2014. O dva roky později byl zpracován Audit národní bezpečnosti, který pro Ministerstvo obrany stanovil úkol vytvořit zmíněnou strategii. Možná to při prvním pročetí není zřejmé, ale spoluautorem je například Úřad vlády, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo zahraničních věcí, Národní úřad pro kybernetickou bezpečnost nebo tajné služby. Výsledkem je naprosto jedinečná strategie, která je našimi zahraničními partnery vysoce ceněná. Při nástupu do funkce to byla jedna z mých priorit. Děkuji všem zainteresovaným tvůrcům, že můžeme přistoupit k naplňování obsahu.

Jak konkrétně to budete dělat?

Na strategii by měl navázat Akční plán, který bude obsahovat detailní úkoly a výstupy. Jeho zpracování a aplikace je otázkou následujících měsíců. Dále je předpokladem vytvoření pozice koordinátora hybridního působení. Musíme totiž zvážit, jak zabezpečit strategickou komunikaci v dané problematice napříč státní správou. Strategie klade jasný důraz na zapojení všech relevantních institucí. Hybridní působení je záležitost celé státní správy i veřejnosti.

Naplňování strategie je tedy celospolečenskou záležitostí?

Ano, nebál bych se v tomto spojení použít dokonce termín povinností. Dokument je pro nás kompas, který ukazuje směr. Demokratická, svobodná společnost se musí hybridnímu působení aktivně postavit. Nezbytným předpokladem schopnosti čelit hrozbám je spolupráce ústředních orgánů státní správy. Není to jednoduché, protože rychlost, rozsah a intenzita hybridního působení se zvyšuje spolu s rozvojem technologií. Naše obezřetnost ve virtuálním i reálném světě, ověřování zdrojů informací a další chování musí doplňovat aktivity státu. Na začátku všeho však musí být uvědomění si rizika. Vše ostatní už je řetězová reakce.



Co vlastně si máme představit pod výrazem hybridní působení, můžete uvést nějaký konkrétní příklad?

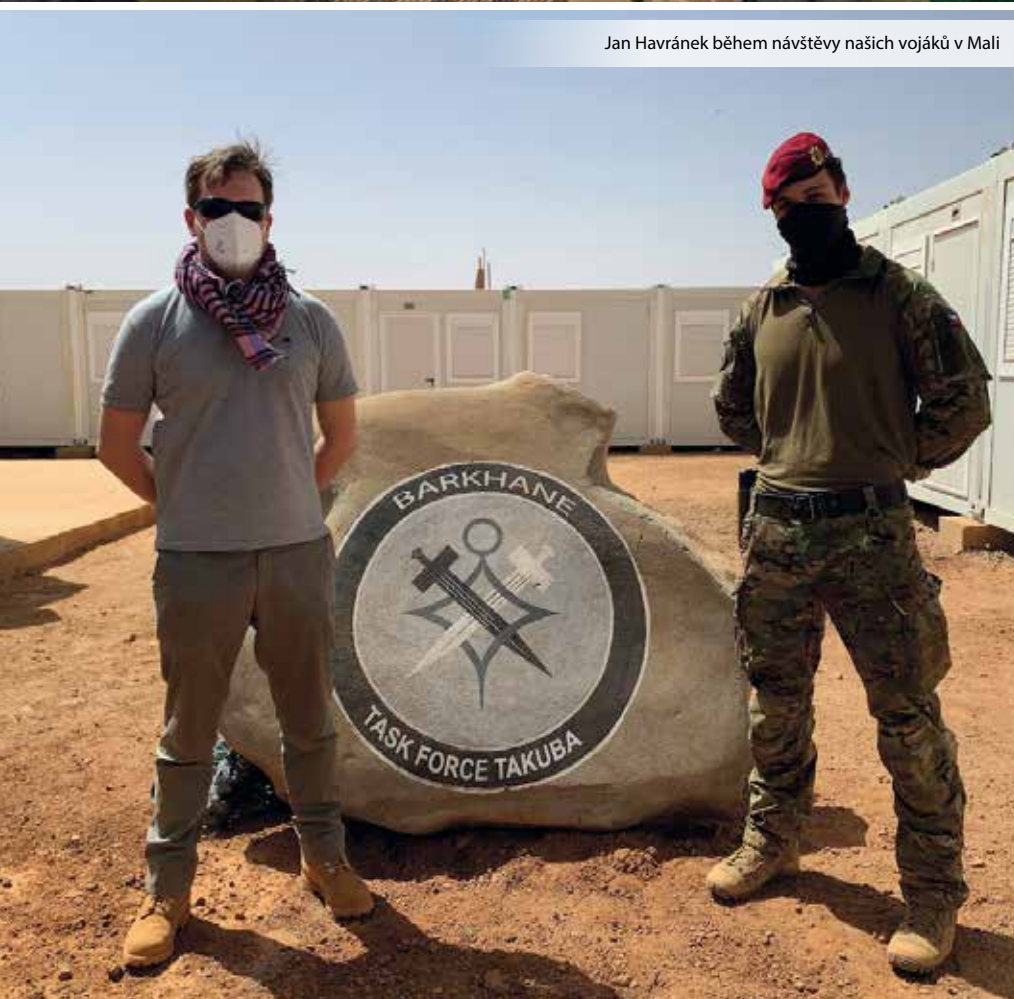
Není to žádná novinka, ale aktivita, která se využívá více než dva a půl tisíce let. Rozvoj technologií, globalizace a nové geopolitické rozdělení sil funguje jako živná půda pro extrémní zapojení tzv. hybridu. Je to levné a účinné. Stát nebo jiný aktér využívá jakékoliv prostředky, aby rozeřtal společnost. Dezinformace, konspirační teorie, kyberútoky, angažuje se ve strategických zakázkách apod. Stírá se hranice mezi pravdou a lží. Viditelné příklady jsou analyzované dnes a denně. Ty zastřené pak i s odstupem několika let nebo vůbec.

Máme se jako společnost připravit na nový druh války, respektive obrany?

Konvenční způsob války rozhodně nevychází z módy. Jen byl sofistikován a podpořen hybridním působením, které se promítá napříč všemi válečnými doménami. Pokud nebudeme implementovat nové trendy, ujede nám vlak vůči spojencům, ale také vůči Číně nebo Rusku. Implementace ovšem neznamená proaktivní přístup. Musíme podporovat i zájem o strategický náskok. Do budoucna nás například čeká zásadní rozhodování o podpoře obranných schopností v rámci vesmíru. To není sci-fi, ale problematika, která už v současnosti rezonuje v české vědeckotechnické, ale



K úkolům našich vojáků působících v Afghánistánu patřilo i napravovat dezinformace.



Jan Havránek během návštěvy našich vojáků v Mali

i obranné sféře. Naším cílem je tedy zajistit takové obranné schopnosti, které se shodují se závazky vůči NATO a s požadavky obrany. Tento nelehký úkol je nutné reflektovat mimo jiné i v přípravě občanů k obraně státu, která je rovněž součástí naší sekce.

Jak moc se současná příprava obyvatelstva k obraně státu liší od branné výchovy před rokem 1989?

Je to jedna z důležitých oblastí, které resort zabezpečuje a přizpůsobuje novým výzvám bezpečnostního prostředí. Cílíme především na mladší ročníky, ale samozřejmě kontinuální prezentace oslovuje podstatnou část občanů, neboť odolná musí být celá společnost. Snažíme se dlouhodobě zatraktivnit to, co v minulosti bylo obvykle považováno za postrach studentů. Přednášky, kurzy, soutěže a sportovní aktivity jsou dílčím výčtem současného dění. Věřím, že zejména prostřednictvím další spolupráce s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy přispějeme k vnímání obrany v jejím širším významu. Naše výzkumy ukazují zajímavý fakt. Občané vědí, co je Aliance, ale nevědí, jaké úkoly plní, a co plníme my jako spojenci. To se musí změnit.

Jakým způsobem to chcete změnit?

Především společnost se musí chtít změnit. Za problematiku přípravy k obraně státu na podporu tohoto procesu uděláme maximum. Nezbytnou součástí, vedle zdravotnické přípravy a civilní ochrany, by měla být například jako součást rámcových vzdělávacích programů také mediální gramotnost nebo větší rozsah informací o roli České republiky v mezinárodních organizacích, a také právech a povinnostech, které nám jednotlivá členství přináší.

To asi nebude úplně jednoduché u celé populace naplnit...

Možná, ale domnívám se, že tato turbulentní doba je pro nás šancí. Jakkoliv je situace náročná, začíná se postupně měnit mainstreamové vnímání naší armády. Významným způsobem k tomu přispěla také její specifická mise v době pandemie, která zachránila mnohé občany před smrtí. Populistické a urážlivé výroky jako „žoldáci“ či „vyhozené peníze za hračky“ již nikdo nebere vážně. Uvědomění si, že naši vojáci daleko od nás bojují za naše zájmy a že obranné výdaje jsou investice do naší budoucnosti, představuje základní pilíř pro změnu, která se ještě před rokem mohla zdát utopická.

Text: Vladimír Marek a npor. Štěpán Daněk,

foto: Jindřich Plescher, Wikipedie a archiv Jana Havrána

Jakým způsobem můžeme rozeznat, že jsme se ocitli uprostřed hybridního konfliktu

Těžká hybridní artilerie

Hybridní válka je druh ozbrojeného konfliktu vedeného útočníkem za kombinace konvenčních a nekonvenčních prostředků se synergickým efektem. Rozhodující roli v tomto případě sehrávají nevojenské nástroje. Jedná se například o psychologické operace, informační válku a propagandu, kybernetické útoky, kriminální a teroristické aktivity, ekonomické sankce, ovlivňování politických procesů a další formy tohoto specifického boje.

Operace útočníka probíhají nepříznaně, jsou vedeny především nepravidelnými silami a kombinují symetrické a asymetrické způsoby vedení bojových akcí proti celé cílové společnosti, tedy nejen ozbrojeným silám. Hybridní válka bývá občas také označována jako alternativní či nelineární konflikt.

Od peloponéských válek

Přestože v naší společnosti tento pojem skutečně masově rezonuje především v posledním desetiletí, dějiny nejrůznějších forem hybridní války sahají hluboko do historie. Hybridní formy válčení je možné podle některých historiků nalézt již v konfliktech od počátků historicky zaznamenané éry, jako byly peloponéské války či výboje římského impéria. Nejrůznější formy hybridního působení se uplatňovaly ve většině politických a mocenských konfliktů středověku. Velmi dobře zdokumentovanou hybridní operací je Napoleonovo rozhodnutí o výrobě falešných ruských bankovek před jeho tažením na východ. Zaplavil jimi carskou říši před pochodem jeho Velké armády na Moskvu. Cílem této hybridní operace bylo rozvrátit ruskou ekonomiku a oslabit tak schopnosti ruské armády. Na to pak navázala klasická konvenční operace Velké armády. Rozšířené byly i hospodářské blokády podobné námořní izolaci států Konfederace během americké občanské války. Přímo učebnicovým příkladem hybridní operace ze strany Německa bylo umožnění průjezdu vlaků s bolševiky v čele s Leninem ze Švýcarska do Ruska během první světové války. Rozpoutání následného revolučního chaosu vyřadilo Rusko z války. Už koncem října 1917 se Němcům díky sedmi staženým divizím z prakticky rozpadlé východní fronty podařilo u Caporetta prorazit po více než dvou letech italskou frontu. Jedině díky rychlému posílení této oblasti jednotkami Dohody se podařilo zastavit postup německých a rakousko-uherských vojsk těsně před Benátkami.



Distribuce tištěných periodik mezi afghánskou mládeží



ke news

interdum, quam sit

t amet, dujs bibendum mi. Eros maecenas, ante faucibus elementum, nunc

er sociis. Lorem s&m. Plates velit, ac sociis. Vestibulum ut egi. A con



Konflikt na východní Ukrajině je klasikou ukázkou vedení hybridní války.



Vyvracet dezinformace je možné i formou osobního kontaktu s místní populací

To ale nebyl jediný úspěch hybridní operace, která tomuto útoku předcházela. V březnu 1918 uzavřeli Němci s bolševiky brest-litevský mír. Jeho výsledkem byly nejen významné územní ztráty Ruska, ale také závazek vrátit co nejrychleji do Německa válečné zajatce. Právě z nich byly sestaveny nové divize, které měly v závěru války zvrátit situaci na západní frontě. Díky ovládnutí transsibiřské magistrály našimi legiemi se ale naštěstí návrat německých a rakousko-uherských vojáků výrazně zpomalil.

Hybridní zábor Sudet

Nám asi nejbližší je hybridní konflikt, který vůči Československu rozpoutalo bezprostředně před zahájením druhé světové války Německo. S pomocí série dezinformací nastolilo minimálně v části mezinárodní veřejnosti představu, že německé obyvatelstvo v Sudelech je utlačováno československou většinou. Na to v září 1938 navázalo vystoupení nejruznějších bojůvek sudetoněmeckého Freikorpsu. Hitlerovi se tak bez nasazení pravidelné armády podařilo dosáhnout odstoupení našeho pohraničí ve prospěch Německa. Nejnověji se nám hybridní válka, kdy byla překročena tenká linie mezi vojenským a nevojenským působením, připomenula v podobě obsazení Krymu ruskými silami a rozpoutání destabilizačního konfliktu na východě Ukrajiny v roce 2014. Právě v souvislosti s ním se do povědomí veřejnosti pojem hybridní válka velice intenzivně vrátil.

Konvenční a nekonvenční metody

Hybridní konflikt je prováděn kombinací konvenčních a nekonvenčních metod vedení

války. To umožňuje synergický efekt a vyčerpání nepřítele bez vstupu do standardní konvenční války. Jako nástroje hybridní války je možné definovat jednotky pravidelné armády, speciální jednotky, nepravidelné jednotky, podporu místních nepokojů, informační válku a propagandu, diplomacii, ekonomické sankce a blokády, speciální válku a válku v kybernetickém prostoru.

Cílem hybridní války je subverze, která má následující etapy. Všechno začíná demoralizací cílové společnosti, následuje destabilizace, vyvolání krize a nakonec převzetí kontroly nad cílovou společností vnitřními silami napojenými na útočníka. Hybridní hrozby nejsou na první pohled viditelné a jsou schopné dlouhodobě oslabovat systém. Ten pak zkolabuje při iniciaci běžného válečného konfliktu. Hybridní útočník se snaží ovládnout mysl politického vedení a obyvatel napadeného státu pomocí propagandy, tedy psychologických operací, klamných operací a zastrašování terorem. Mnohdy platí, že pokud již je vojenská síla použita, je použita na zapřenou. V ideálním případě nemusí být v hybridním konfliktu tradiční vojenská síla použita vůbec.

Nástroje studené války

Tyto nástroje nepředstavují nic nového pod sluncem. Dlouhá desetiletí je během studené války používal Sovětský svaz a jeho spojenci proti Západu. Nové komunikační a informační technologie spojené s příchodem internetu však zmnohonásobily jejich efektivitu a samozřejmě i umocnily hrozbu, kterou představují pro vyspělou demokratickou společnost.

Na první pohled by se mohlo zdát, že obranou proti hybridním hrozbám by se měly zabývat

specializované útvary. Tedy organizace zabývající se kybernetickou bezpečností, zpravodajské a policejní složky. Ve skutečnosti je to ale záležitost celé společnosti. Jedním z nástrojů je posilování schopnosti státu plnit své základní funkce, posilovat loajalitu občanů vůči němu. Je potřeba věnovat také nemalou pozornost informační gramotnosti svých občanů. S naplněním tohoto úkolu by se mělo začínat již během základního vzdělávání. Právě s pomocí této gramotnosti by měla masová populace dokázat rozeznat pravdivé informace od dezinformací.

Ani to ale neznamená, že by stát a jeho organizace neměly věnovat nemalou pozornost zpravodajské a analytické činnosti. Právě takovými nástroji je možné odhalit přípravu protivníka k hybridní válce a zejména okamžik jejího zahájení. To umožňuje včasnou a také náležitou přípravu na podobnou situaci. V ekonomických a kybernetických formách vedení hybridní války je možné využívat i jistou odstrašující hrozbu. Případný útočník si většinou rozmyslí použít takovéto nástroje, pokud si uvědomuje, že případná odplata za podobné napadení by mohla být mnohonásobně větší.

Z uvedeného vyplývá, že žádná země by hrozbou hybridního působení neměla podceňovat. Měla by mít vybudovány dostatečné kanály, které by jí umožňovaly mimo jiné odhalovat nepravdivé informace. Jedním z takovýchto nástrojů by měla být právě přijatá Národní strategie pro čelení hybridnímu působení.

Text: Vladimír Marek, foto: Jindřich Plescher, Wikipedia

Předvídat budoucnost není snadné, měli bychom si však uvědomit, že z nemalé míry závisí i na nás



Nemalou hrozbu pro budoucnost představuje migrace lidí.

Hrozby, rizika a jejich vývoj

Nejen klimatické změny, ale také změny v mezinárodním systému, měnící se postavení mocností, při současném rostoucím vlivu nových zemí, vytvářejí předpoklady pro vznik nových krizí s globálním přesahem. V budoucnu bude docházet ke změnám současných a k vytváření nových mocenských a ekonomických center. Mezi ně se zařadí především velké země s rychle rostoucím počtem obyvatelstva a tím i rychle rostoucí ekonomikou. V budoucnu bude také záležet na spojenectvích těchto mocenských center a jejich možnostech získávat nová partnerství.

Řada vnitřních zkoušek

Jak významnou roli v tomto směru sehraje EU, bude záležet mj. na zájmu a ochotě na udržení tohoto svazku a odhodlání společně řešit vznikající sporné otázky. Ostatně právě ochotou a vstřícností ke společné diskusi vytvořila EU platformu primárně ekonomické a hospodářské spolupráce, jejíž rozhodující význam je rovněž v oblasti bezpečnosti jednotlivých členských států, ale i bezprostředního okolí EU. V každém případě čeká Unii řada vnitřních zkoušek v podobě různých postojů k řešení svých zájmů, při souběžném řešení krizí typu např. migrace a preventivních protiepidemických opatření, včetně jejich ekonomických a společenských dopadů. Stále více se ukazuje, že se v evropském prostoru profilují různé zájmy, jejichž váha je závislá na postavení jednotlivých zemí a také na vzájemné podpoře a případné součinnosti. I spojenectví zemí V4 odráží tuto situaci. Vedle Číny nebo Ruska také země jako Turecko či Írán daleko cílevědoměji usilují o posílení svého postavení. Nelze však opominout ani státy jako Izrael, Jižní Korea, Tchaj-wan či Singapur, které

již dnes disponují značným vědecko-výzkumným potenciálem pro získávání a další rozvíjení nových technologií.

Hedvábná stezka

V případě Číny můžeme konstatovat, že významným nástrojem pro rozšiřování jejího vlivu je projekt Hedvábná stezka, jehož realizace posune pozici Číny k ještě výraznějšímu globálnímu postavení. Spojené státy mimo svou snahu o vůdčí roli ve světové ekonomice a získávání nových spojenců musí vynakládat stále větší úsilí o zachování přízně některých doposud jim nakloněných států, jež se stále více poohlížejí směrem k asijskému ekonomickému centru. Asijskou ekonomiku budou stále vydatněji posilovat i další rychle se rozvíjející ekonomiky označované jako „asijské tygři“, k nimž patří například Jižní Korea, Singapur a Tchaj-wan. Na druhé straně je zřejmá snaha USA se stále více opírat o spolupráci s anglosaskými zeměmi (tj. Velkou Británií, Kanadou, Austrálií a Novým Zélandem) a dalšími tradičními spojenci. V případě anglosaských zemí již probíhá úzká spolupráce v oblasti zpravodajské činnosti v rámci tzv. Five Eyes.

Stávající a nové mocnosti budou své rivaly stále sofistikovaněji oslabovat širokou škálou nástrojů, jako jsou např. sankce, cla, odepření úvěrů, realizace ekonomických projektů, zákaz činnosti vybraných společností na jejich území včetně odepření přístupu k technologiím či předkládání požadavků na spojení, aby se připojili k přijímaným sankčním opatřením. V krajním případě budou realizovány i vojenské akce různé intenzity, ale zpravidla omezeného rozsahu, avšak rychlé reakce, jako např. obsazení Krymu. Samozřejmě i tyto intervence mohou mít obtížně predikovatelný vývoj

a následky. Doprovodným jevem však zůstává fakt erodování dříve nezpochybnitelného mezinárodního práva a zachování poválečného (tj. po 2. světové válce) uspořádání světa. Obdobně, jako tomu bylo před 1. světovou válkou, roste všeobecné povědomí o zhoršující se bezpečnostní situaci, a to s různou intenzitou v různých částech světa. Svět bude čelit ekonomickým a následně společenským dopadům koronavirové krize, v mnoha ohledech obdobné, jako byla velká hospodářská krize před 2. světovou válkou.

Turecké ambice

Velmi asertivní politiku dnes realizuje i Turecko, které kromě mocenských ambicí usiluje také o přístup k surovinám, zejména k ropě a zemnímu plynu. Turecko v tomto směru postupuje obdobně jako Čína, tj. postupnými kroky testuje koherenci spojení ve svém okolí. Tomu odpovídá i angažovanost v Sýrii, Libyi, vodách Řecka a Kypru či podpora Ázerbájdžánu v konfliktu o Náhorní Karabach. Tureckým představám, jak realizovat tyto ambice, nahrává i nepříliš radostná situace v oblasti respektování mezinárodního práva a jeho vymáhání.

V tomto měnícím se a dále se vyvíjejícím bezpečnostním prostředí sehrává významnou roli koncept hybridního konfliktu, který těží z nejasnosti bezpečnostní situace a sleduje také možné změny v uzavřených spojenečích. Dalším zdrojem napětí a konfliktů budou historické i nově generované křivdy mezi etniky a státy. K tomu lze připočítat i zneužívání náboženství, s jeho radikálními projevy, při současném pokračování migrace, zejména z Afriky, Středního východu a Asie. Narůstajícím problémem v této souvislosti je perspektiva nárůstu počtu obyvatel především v Africe.

Řada zemí z tohoto kontinentu bude navíc vystavena vlivem rostoucích teplot nedostatku vody a vysychání půdy, migrace se tedy stane nezbytnou nutností budoucího přežití. V této souvislosti lze předpokládat navyšování migračního tlaku z afrických zemí, a to zejména na jihu Evropy.

Vesmír a informační války

Kromě řešení hrozeb a rizik je současnou výzvou také pronikání do vesmíru. Avšak i tento téměř neomezený prostor nových aktivit má vojenské využití. Za každým tzv. vědeckým úspěchem při dobývání vesmíru je i demonstrace technologické vyspělosti a možnosti té či oné země. Ale těch, kteří si mohou dovolit vlastní kosmický program, není mnoho. Dokonce i takoví lídři v dobývání vesmíru, jako jsou USA a Rusko, jsou přes vzájemné rozpory ochotni v této oblasti spolupracovat. Vedle těchto tradičních ikon dobývání vesmíru, jsou však zřejmé i snahy dalších nových hráčů, např. Číny či Íránu ve zkoumání Měsíce nebo Saúdské Arábie a Číny ve zkoumání Marsu, či angažovanost Egypta, Jihoafrické republiky a Nigérie. Z hlediska vesmírných technologií je možné pozitivně hodnotit i české výzkumné a vývojové kapacity.

Značná část současných zařízení ve vesmíru slouží k vojenské špionáži, monitorování komunikačních sítí či pro vedení informační války. Současně rozvoj informačních a komunikačních technologií nabízí pronikání do všech oblastí lidského života. Využíváním širokospektrální propracované propagandy lze ovlivňovat jak vnitrostátní dění, tak mezinárodní dění. Bohužel jedním z produktů této informační války je radikalizace vztahů jak mezi státy, tak uvnitř společnosti. Tato radikalizace nevěští nic dobrého a snadno může vyústit ve

vážný vnitrostátní nebo mezinárodní konflikt. Již v minulosti došlo k řešení vnitřních problémů cestou rozpoutání ozbrojeného konfliktu.

Nalezení svého místa

Východiskem by mělo být zvolení racionálních přístupů v nalezení svého místa v tomto prostředí intenzivního technologického rozvoje. Existuje však řada technologií, jejichž vývoj a praktické zavedení vyžadují enormní náklady a pro většinu zemí je nereálné držet krok s předními technologickými velmocemi. Podobně jako u kosmických projektů je sdílení výzkumného a výrobního potenciálu důležitým předpokladem jak nezaostat. A tím je myšleno sdílení jak v rámci národních kapacit, tak mezinárodní spolupráce. Pro méně bohaté státy nebude skutečně jednoduché najít způsob, jak držet krok. Najít by se však měl, protože technologické zaostávání bude mít stále významnější důsledky, a to i na bezpečnost státu.

Pro budoucí rozhodnutí je nezbytné sledovat trendy změn a s tím souvisejících hrozeb. Vedle připravenosti reagovat na tyto hrozby je nezbytné zaměřit se i na možné predikce jejich dalšího budoucího vývoje včetně nastavení vhodných scénářů reakce a rozhodování. Je potřeba přijmout efektivní metody, jež budou zahrnovat snížení rozsahu nezbytných byrokratických kroků a opatření. Zvýší se tím nejen rychlost a přesnost vlastního rozhodování, ale rovněž se i sníží vázané finanční náklady jednotlivých rozhodnutí, kdy výsledný efekt realizovaného opatření by měl být vždy větší než náklady na jeho dosažení.

Text: Pavel Lipowský a Pavel Foltin, foto: Wikipedie





Odznak VFS jako symbol solidarity

Bez pravidelných dárců by Vojenský fond solidarity nemohl v takové míře realizovat finanční pomoc vojákům a jejich rodinám v těžké životní situaci. Proto každý, kdo pravidelně přispívá do fondu déle než 12 měsíců v řadě, může mít připnutý na vojenské uniformě Odznak Vojenského fondu solidarity. Jeho nositelé se tak zařadí k lidem, kterým není lhostejný osud jejich kolegů. K těmto výjimečným lidem se nyní zařadili i vojenští profesionálové z Velitelství Vzdušných sil AČR podplukovník Pavel Šulek a major Vladimír Šanda. Odznak VFS jim předala brigádní generálka Lenka Šmerdová za přítomnosti velitele Vzdušných sil AČR generálmajora Petra Mikulenky.

Jednání Vojenských výborů NATO a EU

Ve dnech 18. a 19. května se náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Aleš Opat zúčastnil v Bruselu jednání Vojenského výboru NATO a následně Vojenského výboru Evropské unie. Hlavními tématy setkání na úrovni NATO bylo působení jednotek v zahraničních operacích a projednání aliančních koncepčních dokumentů. Na úrovni EU se jednalo o spolupráci mezi EU a NATO, zapojení jednotek do zahraničních operací EU, aktualizaci konceptu bojového uskupení EU BG a politicko-strategickém dokumentu EU.

Generálové diskutovali o nasazení vojsk v zahraničních operacích. Shodli se na navýšení současného zapojení aliančních jednotek na území Iráku. Dále byli seznámeni se současnou situací v Afghánistánu a budoucím vývojem v souvislosti s ukončením přítomnosti aliančních vojsk. Oblast strategických dokumentů byla věnována nově vypracované Koncepci válčení NATO (NATO Warfighting Capstone Concept – NWCC).



Armáda ČR převzala nové letouny CASA

Velitel Vzdušných sil AČR generálmajor Petr Mikulěnka převzal začátkem května první z dvojice nových letounů C-295MW ve španělské Seville. Oficiální akt se konal v sídle výrobce letounů společnosti Airbus Defence and Space S. A., kde pokračovalo formální převzetí nového stroje a také přeškolení pilotů na nové systémy. Předání se zúčastnil také velitel 24. základny dopravního letectva Praha-Kbely plukovník Martin Nezbeda a zástupci projektového týmu sekce výzbrojování a akvizic MO.



Prezenční výcvik záložníků obnoven

Náčelník GŠ AČR armádní generál Aleš Opat rozhodl o obnově prezenčního výcviku jednotek aktivní zálohy. První povolávací rozkazy záložníci obdrží tak, aby v průběhu června postupně začal jejich praktický výcvik. Během výcviku budou stále platná přísná hygienická opatření, která jsou v armádě zavedena. Povinností bude předložení negativního testu na Covid-19 před nástupem na cvičení. Během výcviku budou záložníci nosit ochranné pomůcky a budou cvičit v menších skupinách. První podstoupí výcvik v těchto podmínkách pěší rota AZ při Krajském vojenském velitelství Olomouc a jednotka AZ 72. mechanizovaného praporu ve vojenském újezdu Libavá.

FOTOREPORTÁŽ

Logistickým zajištěním přesunu amerických konvojů přes naši republiku se Armáda ČR zapojila do aliančního cvičení Defender Europe 2021

Obrnění jezdci projeli

„Už jedou, už jsou tady,“ křičelo jedno z děvčat směrem ke svým rodičům. Postávali jen pár metrů od velkého kasina poblíž obce Rančířov na Vysočině. Sotva se na kopci vyhoupla americká obrněná technika 2. jezdeckého pluku dislokovaného v bavorském Vilsecku, rozvinula děvčata velkou vlajku Evropské unie. Za nimi se objevila ještě americká a také česká vlajka. Hlouček lidí začal jako na povel mávat. Reakce veřejnosti asi letos nebyla taková, jako při prvním průjezdu amerického konvoje v roce 2015. Zapálení příznivci americké armády přesto nebyli výjimkou. Vojáci na bojových vozidlech Stryker byli na první pohled promoklí a hodně unavení. Měli za sebou probdělou noc a stovky kilometrů strávených na bavorských a českých silnicích. Přesto se začali usmívat a pozdravy opětovali.

Určitě věděli, že do přestávky jim zbývají poslední stovky metrů a že v Rančířově na ně čekají dobře vytopené stany a také konečně pár hodin spánku. Předtím ale budou muset ještě doplnit pohonné hmoty a postarat se o techniku. Tábor v této obci pro ně připravili příslušníci nedávno zřízeného praporu podpory nasaditelných sil z Rakovníka ve spolupráci s 14. plukem logistické podpory. Celkově zde pro ně bylo připraveno 38 stanů po dvanácti lůžkách. Sprchy, sociální zařízení, místo na sušení stejnokrojů, prádelna, prostor na konzumaci jídla, zdravotnické zázemí a samozřejmě také stanice na doplňování PHM.

Tohle všechno společně s komplexním logistickým zajištěním průjezdu amerických konvojů skládajících se ze sedmi set vojáků a 190 kusů techniky představovalo příspěvek Armády České republiky k aliančnímu cvičení Saber Guardian 2021. To bylo součástí dalšího cvičení NATO Defender Europe 2021, které se koná pravidelně od roku 2015. V loňském roce se mělo jednat o nejrozsáhlejší alianční manévry za posledního čtvrt století. V důsledku pandemie covid bylo však výrazně zredukováno. Letos se cvičení rozprostře od Balkánu až po černomořský region. Využity budou klíčové pozemní a námořní trasy spojující Evropu, Asii a Afriku.

Přesun příslušníků amerického 2. jezdeckého pluku přes Rozvadov, pražský obchvat, Rančířov, hraniční přechod poblíž Lanžhotu, Slovensko až do Maďarska představoval jen jednu z tras tohoto cvičení. Americké konvoje se po našem území přesunovaly převážně v nočních hodinách od sobotního večera 22. května do 26. května. Po celou dobu jízdy po našem území je doprovázeli příslušníci české Vojenské policie.

„Jeli jsme velmi pomalu, průměrně 40 kilometrů za hodinu, protože bezpečnost pro všechny je naší nejvyšší prioritou,“ vysvětlil major John Ambelang, tiskový důstojník 2. jízdního pluku. „Chtěl bych poděkovat policistům a příslušníkům Armády České republiky. Byli naprosto úžasní, ve všem nás podporovali. Bez nich bychom tento přesun nezvládli. Po celou dobu se k nám chovali jako k přátelům, k rodině. Ukázalo se, že mezi našimi národy panuje velmi silné partnerství,“ dodal. Činnosti příslušníků nově budovaného praporu podpory nasaditelných sil a vojáků 14. pluku logistické podpory k zabezpečení průjezdu amerických konvojů se budeme věnovat v podrobnější reportáži v příštím čísle.



Doplňování pohonných hmot



Po příjezdu do Rančířova bylo potřeba se ze všeho nejdříve postarat o techniku.



Krátká porada amerických vojáků se zástupcem praporu podpory nasaditelných sil



Americký konvoj projížděl přes Českou republiku převážně po dálnici, nevyhnul se ale ani silnicím nižších tříd.



Bojová vozidla Stryker byla doslova obalena kanystry, krosnami s osobními věcmi, spacáky, karimatkami, prostě vším, co se nevešlo dovnitř.



Takovéto symboly pluku nesla většina americké techniky.

Lidé vítají průjezd amerického konvoje.





Vojenští policisté poskytovali v Mali osobní ochranu veliteli mise EUTM brigádnímu generálovi Františku Ridzákovi



Pod ochranou Vojenské policie

V minulém roce převzal velení nad šesti sty vojáky vojenské mise Evropské unie (EUTM) v Mali představitel Armády České republiky brigádní generál František Ridzák. V této velitelské funkci působil český generál téměř osm měsíců a spolu s ním byla do Mali vyslána i jednotka Vojenské policie, která mu po celou dobu poskytovala osobní ochranu.

„Pro nás byla tato zahraniční operace historicky první tohoto druhu. Desetičlenný tým Vojenské policie poskytoval osobní ochranu veliteli operace a byl součástí mezinárodního štábu. Byla to pro nás nejen vysoce prestižní záležitost, ale zároveň i získání velmi cenných zkušeností. Proto určení velitele a členů jednotky předcházelo nejen přísný výběr, ale samozřejmě i půlroční tvrdý výcvik před samotným zahájením plnění úkolů,“ říká zástupce náčelníka Vojenské policie plukovník gšt. Jiří Roček, který měl přípravu této jednotky na starosti.

Příprava se nesmí podcenit

Během těchto operací je velkou výhodou, že velitelem jednotky je vždy pověřen příslušník Velitelství ochranné služby, který vybírá členy svého týmu a stanovuje přípravu a výcvik. Nejlépe ví, co jednotka potřebuje nacvičovat, a může se vyhnout tematické, která není pro plnění úkolů tak úplně důležitá. Může se tedy naplno zaměřit na konkrétní specializace.

„Nejdůležitější pro nás je střelecká, taktická, zdravotní a řídicí příprava,“ říká velitel desetičlenného týmu, který poskytoval ochranu generálu Ridzákovi. „Dalšími součástmi, které jsme nemohli při výcviku podcenit, byly jazykové znalosti angličtiny a topografie. V mezinárodním štábu, jehož součástí naše jednotka byla, probíhá komunikace kompletně v anglickém jazyce. V Mali se hovoří francouzsky, ale většina zaměstnanců ve státním sektoru komunikuje v angličtině. Proto byla její znalost jednou z podmínek pro výběr kandidátů.“

O kandidátech konkrétní mise rozhoduje velitel útvaru. Jsou tam nominováni kandidáti jak z útvaru Velitelství

ochranné služby VP, tak ze sektoru Vojenské policie. Vytvoří se skupina, která až dvakrát převyšuje požadovaný počet vojáků vysílaných do zahraniční operace. Absolvují všechny fáze výcviku a velitel jednotky pak s velitelem útvaru odpovědného za výstavbu určí definitivní personální obsazení.

„I naši jednotku ve fázi přípravy zastihla první vlna pandemie Covid-19. Výhodu jsme měli v tom, že jsme s přípravou začali půl roku před koronavirovou krizí, tedy už v listopadu 2019. Takže v dubnu a květnu minulého roku, kdy pandemie u nás vrcholila, jsme měli podstatnou a nejdůležitější část výcviku za sebou a stihli jsme procvičit většinu tematických okruhů,“ vzpomíná velitel jednotky VP, která působila v Mali.

Příprava na reálných zkušenostech

„Do všech fází přípravy se promítají konkrétní modelové scénáře situací, které by mohly v rámci plnění úkolů jednotky nastat. Tyto scénáře samozřejmě účastníci dopředu neznají. Velmi důležité je v přípravě dostat kandidáty pod fyzický a psychický tlak. Musí si zautomatizovat a nadřizovat postupy, jak v konkrétních situacích postupovat, a musí umět i ve vypjatých situacích zachovat klid a rozvahu. Prvořadým úkolem a prioritou pro ně však je zajistit ochranu chráněné osoby,“ připomíná velitel jednotky.

Jedné z výcvikových fází se zúčastnil i brigádní generál František Ridzák, kterému tato jednotka v Mali poskytovala po celou dobu osobní ochranu.

„To je velmi důležitá část výcviku. Jak pro jednotku, tak pro chráněnou osobu. I on musí s jednotkou spolupracovat, znát určité procedury taktiky a musí vědět, jak se má



Přesuny chráněné osoby musí být příslušníky osobní ochrany dokonale zorganizované.

v krizových situacích zachovat. Také musí plně svému ochrannému týmu důvěřovat a spolu pracovat s ním,” upozorňuje plukovník Roček.

Největší hrozbou je nehoda

Modelové scénáře jsou začleněny do taktické přípravy. Konkrétní situace jsou v rámci výcviku rozčleněny do mnoha fází. První představuje výcvik jednotlivce a tou poslední je pak sladění celé jednotky. Vždy také následuje i odborné taktické cvičení, kde se procvičují jednotlivé modelové situace s taktickým námětem.

„Jedná se zejména o útok střelnými zbraněmi, útok improvizovanými nástražnými prostředky, ale velké riziko může hrozit i při obyčejné dopravní nehodě, což je v Mali ta největší hrozba,” vysvětluje dále velitel. Ani my jsme se dopravním nehodám nevyhnuli. Ačkoliv lze tento typ incidentu zařadit mezi nebojová ohrožení, tak vzhledem k tomu, jak to v těchto afrických zemích funguje, okamžitě jste obklopení davem místních obyvatel a jste označeni za viníky. Z tohoto tzv. nebojového ohrožení může nastat nebezpečná situace s osobním kontaktem. Proto je nutné tyto situace nacvičit, každý musí vědět, jak se má chovat, kde je jeho místo a jak se musí zachovat.”

Důraz na psychickou odolnost

Důležitou součástí každé přípravy na účast v zahraniční operaci je psychologická příprava. Pověřený pracovník psychologické služby Vojenské policie je vždy začleněn do standardní přípravy modelových situací a vyhodnocuje jak chování jednotlivců, tak i sladění

jednotky. Psycholožka s jednotlivými účastníky pracuje od samého počátku a pak i po dobu výcviku a mapuje celý jejich vývoj. Na základě svých zkušeností říká, že během této intenzivní přípravy je na účastnících znát jejich velký posun.

„Kromě účasti při výcviku pracuje psycholožka s lidmi i v rovině sociální. To znamená, že účastníkům pomáhá s tím, jak mají svoji rodinu připravit na své působení v zahraniční operaci, tisíce kilometrů od domova. Vysvětlit doma, jak bude probíhat vzájemná komunikace, jak nastavit fungování rodiny, i upozornit na to, že během mise může dojít ke krizovým situacím. A to ať se jedná o zranění následkem dopravní nehody nebo v horším případě mohou přijít i o život. Zkrátka je nutné, aby i v této přípravné fázi byli účastníci připraveni na krizové scénáře, které mohou nastat,” konstatuje plukovník gšt. Jiří Roček a dodává, že i tato úloha psychologů je v rámci přípravy před nasazením do zahraniční operace velmi důležitá.

Státní převrat i pandemie Covid-19

„Státní převrat v Mali samozřejmě ovlivnil i práci naší jednotky. Velitel mise musel řešit řadu věcí a vyjízďel na spoustu jednání. Pro nás to znamenalo rapidní navýšení výjezdů. Na této situaci bylo pozitivní snížení hustoty dopravy na místních komunikacích. Sami malijští obyvatelé nevěděli, co nastane, takže i když jsme měli více výjezdů, tak přesuny byly kratší, bezpečnější a hlavně plynulejší,” konstatuje velitel jednotky. „Dotkla se nás i tzv. druhá vlna pandemie, ale nijak výrazně, protože covid prodělal pouze jeden náš

příslušník a zbylých devět bylo v pohodě. Proto jsme mohli fungovat a zabezpečovat úkoly bez omezení.”

Zkušenost k nezaplacení

„Jako velitel si vždy, a to z každé mise, odnáším zkušenost z přípravy a výstavby jednotky. Když jsem velel v Afghánistánu, tak jsem jen naskočil tam, kde předchozí tým končil. Vše bylo zajištěné a jen se pokračovalo. Zahraniční operace v Mali byla pro nás výjimečná. Pro Vojenskou policii to bylo poprvé v historii, kdy se všechno budovalo od nuly. Co se týče taktické činnosti, tak je to víceméně jedno, jestli je to Afghánistán, Mali nebo Irák. Činnosti jsou stále stejné. Co se však týká přípravy, tak to byla pro mě osobně obrovská zkušenost. Museli jsme tady v republice sbalit všechny potřebné věci, přesunout je do Bamaka a fungovat s nimi osm měsíců. Po skončení pak zase všechno dopravit zpátky,” vzpomíná na své působení v Mali velitel jednotky. „A druhou cennou zkušeností bylo fungování v mezinárodním prostředí. Během svého života nedostane člověk tolik šancí dostat se do takto postaveného velícího mezinárodního štábu.” Stejně jako velitel operace absolvoval i velitel jednotky Vojenské policie tři měsíce před odletem stáž v místě nasazení. Zároveň byl v kontaktu s předchozími veliteli týmu, což byli Španělé a Portugalci. Díky nim nešla česká jednotka do úplně neznámého prostředí a mohla s veškerým vybavením okamžitě začít plnit úkoly. V tomto směru považuje za důležitou i perfektní podporu ze strany 3. ÚU AČR Mali, jejího velitele kapitána J. M. a jeho týmu.



I tak vypadají v Mali místní komunikace.



Chráněná osoba je vždy v zorném poli.



Obyvatelé Mali

Vysoké teploty a vlhkost

„Na Středoevropana prakticky hned po příletu zaútočí podnebí a počasí. Vysoké teploty a stoprocentní vlhkost v období dešťů, to je velký problém. S tím jsou spojené kožní problémy, zdravotní rizika a hrozby. Pro mě to bylo určitě to nejhorší, s čím jsem se osobně potýkal. Na to se nedá v našich podmínkách připravit. Na to si tam musíte zvyknout,“ usmívá se velitel. „Jak se máte v těchto podmínkách chránit před následky, na to přijde za pochodu v krátké době každý sám. Musíte tomu přizpůsobit jak vybavení, tak i podpůrné prostředky jako medikamenty a hygienické potřeby. Zkrátka, každá oblast má svoje specifika. Za největší úspěch považuji to, že jsme náš úkol během těch náročných osmi měsíců zvládli a generál Ridzák se po předání operačního úkolu svému nástupci vrátil zpátky v pořádku do České republiky. A pro mě jako pro velitele bylo důležité i to, že celá moje jednotka nejenže splnila svůj úkol, ale že se všichni vrátili živí a zdraví ke svým rodinám.“

Text: Jana Deckerová, foto: archiv VP, Michal Voska, Vladimír Marek



Vojenští policisté poskytovali osobní ochranu veliteli mise EUTM generálu Ridzákovi.



Národní očkovací centrum je v plném provozu, pomáhají i vojáci

Naočkují tisíce klientů denně

Národní očkovací centrum v hale O2 universum v Praze, které provozuje Ústřední vojenská nemocnice, je již plně funkční. Denní kapacity umožňují očkování pro 7 000 klientů, kterým v orientaci pomáhá několik desítek vojáků. Centrum očkuje každý den včetně víkendů od 8:00 do 20:00.

Výstavba očkovacího centra, které vybudovala ÚVN na základě konceptu iniciativy Lékaři pomáhají Česku, byla velice rychlá. V polovině ledna nemocnice dostala od vlády úkol ho vybudovat, 3. května bylo již v plném provozu. Provoz IT systémů, tedy registrů včetně generování žádanek, QR kódů a všeho potřebného, zajistila Národní agentura pro komunikační

a informační technologie. Organizaci na místě zajišťují zejména vojáci z různých útvarů.

„Jak jen to bylo možné, využila jsem šanci se nechat očkovat. Vše se tím zlepšilo, změnilo. Můžeme cestovat, vrátíme se tím pomalu do normálu,“ říká jedna z klientek centra paní Lenka z Prahy. Ta stejně jako ostatní při

registraci vyplnila veškerou anamnézu, která je vždy posouzena lékařem. Drtivá většina klientů může být naočkována, případně lékaři doporučí jeho odložení, a to nejen první dávky, ale u alergické reakce i druhé. Očkovací látka BioNTech od společnosti Pfizer, kterou se v případě hale O2 universum očkuje, však vykazuje minimum komplikací po aplikaci.

-75 stupňů Celsia

Očkovací látky zde každý den připravuje tým profesionálních laborantů pod vedením Marty Šopíkové. Skladovací podmínky vakcín jsou poměrně přísné. „Když poklesne teplota na minus 85, nebo stoupne na minus 65 stupňů, systém to automaticky ohlásí. Proces přípravy látek je poměrně složitý. Je předepsaný řetězec postupů, který je třeba do puntíku dodržet. Jinak může dojít k poškození a znehodnocení látky,“ popisuje Martina Šopíková. Zajímavostí je, že se s vakcínou ani nesmí třepat, jen po zředění lehce obracet. Vakcíny zde chystají dle aktuální potřeby a dle předpokládaných počtů očkovaných klientů. V případě, že někdo vakcinaci zruší, jsou ihned voláni náhradníci. Tím pádem nepříjde žádná vakcinační dávka nazmar. Látka je před každým očkovacím dnem vyjmuta z mrazicích boxů,



Vakcíny Pfizer se uchovávají při teplotě -75 stupňů Celsia.

kde je zachována teplota -75 stupňů Celsia. To zaručuje správné podmínky k uchování a funkčnosti vakcinačních dávek. Následně se před ředěním vyjmou, ponechají při pokojové teplotě a laboranty jsou poté ve správném poměru s fyziologickým roztokem ředěny a následně po registraci klientů a jejich příchodu do centra aplikovány.

S vytištěným kódem

„Registrace byla velice snadná, bez problémů jsem ji zvládla. Vytiskla jsem si kód, kterým jsem se prokázala u vchodu a pak při kontrole dokladů. Vojáci jsou milí, ukazují směr, kam jít, ale nabídnou se i s pomocí a asistencí. Zprvu jsem se trochu obávala, ale vše to bylo snadné a bezbolestné. Musela jsem se sestry zeptat, jestli to bylo vše, necítila jsem nic,“ dále dodává paní Lenka. Ta, stejně jako ostatní klienti po ověření QR kódu a po následné vakcinaci, setrvala v čekárně zhruba čtvrt hodiny. To vše pod bedlivým lékařským dohledem. Nic není ponecháno náhodě.

Text a foto: Michal Voska

Paní Lenka vidí v očkování cestu, jak se vrátit do normálního života.





Plukovník Tomáš Říha

Příslušníky naší armády čeká od příštího roku nový systém rozvoje služební tělesné výchovy

Tělesná příprava pomáhá plnit úkoly

Počátkem letošního roku se novým náčelníkem tělesné výchovy MO a vedoucím oddělení tělesné výchovy SRS MO stal plukovník Tomáš Říha. Jedním z nejdůležitějších úkolů, který ho po nástupu do funkce čekal, bylo vypracování konceptu nové tělesné přípravy vojáků. A právě v těchto souvislostech jsme ho požádali o následující rozhovor.

Jak moc je pro vás osobně sport důležitý?

Nerad bych citoval obvyklé formulace o tom, jak mě sport provázel celým životem. Nicméně vliv rodičů, prostředí sportovní školy i sportovního oddílu mi daly zřejmě potřebný základ vnímání aktivního pohybu jako součásti mého života, mé rodiny, mého okolí. Prostřednictvím sportu lze formovat osobnosti i kolektiv, překonáváním sebe sama se posouvat dál, udržovat svoji tělesnou i duševní kondici.

Co vás vedlo k tomu, že jste si právě tělesnou přípravu vybral jako svůj profesní obor?

V době rozhodování o následném studiu po střední škole a volbě vysoké školy jsem neměl vyhraněnou a jasnou představu. A právě moje sportovní minulost mě nepochybně nasměřovala na Vojenský obor Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze. A to aniž bych měl ucelenou představu o svém budoucím uplatnění. Pokud mluvím o sportovní minulosti, pak musím zmínit především plavání, kterému jsem se dlouhé roky závodně věnoval.

Co vás tedy čekalo po absolvování vysoké školy, čím vším jste si v praxi prošel?

Rutinní práce „tělcvikáře“ u vojenských útvarů. Na dlouhých 12 let jsem zakotvil u výsadkového praporu v Chrudimi. Výkon funkce u tohoto typu vojska mi začal dávat nový smysl. V té době se naplno rozvíjela speciální tělesná příprava jako nová forma výcviku a pojem „tělcvikář“ jsem pomalu začal spojovat s pojmem „výcvik“. Bylo to dáno jednak zaměřením útvaru, jednak i velitelským sborem, který v 90. letech minulého století v Chrudimi působil. Musím zmínit především současného náčelníka Generálního štábu AČR armádního generála Aleše Opatu, který mě cílevědomě směřoval z „tělcvičny do lesa“. Ta práce mě bavila, dávala smysl a mnoho myšlenek a postupů z té doby se snažím uplatňovat i v mé současné pozici.

K disciplínám při přezkušování vojáků patří i tzv. sed-leh.



Myslíte si, že pořád ještě patří služba v armádě a fyzická zdatnost, případně sport tak nějak k sobě?

Dostatečná úroveň fyzické zdatnosti zásadně ovlivňuje schopnost a kvalitu vojáka pro plnění stanovených úkolů. Je bohužel skutečností, že úroveň fyzické zdatnosti zájemců o službu v resortu MO se neustále snižuje. To je ale logický obraz současné populace. O to větší důraz musí být kladen na služební tělesnou výchovu. Tu chápu jako službu. Službu nás, pracovníků v armádě tělovýchově, směrem k velitelům, ke splnění jejich úkolů a cílů. Ve společnosti přetrvává názor, že voják je fyzicky zdatný. To platilo vždy a naší snahou musí být tento názor dále posilovat. K tomu máme vytvořený poměrně dobře fungující systém přípravy jednotlivce od jeho rekrutace přes základní přípravu až po výcvik v konkrétních podmínkách dané jednotky.

Proč jste se rozhodli přistoupit k vypracování konceptu nové tělesné přípravy?

S nástupem nových metod plánování, organizování, realizování a hodnocení přípravy jsme i v oblasti služební tělesné výchovy museli adekvátně reagovat. Také proto jsme v roce 2020 zahájili na oddělení tělesné výchovy práci na novém koncepčním dokumentu, který reaguje na nově vznikající legislativu, zejména pak Doktrínu operační přípravy Armády České republiky. Dokument s názvem Záměr rozvoje služební tělesné výchovy v resortu MO na roky 2022–2025 nejen konkrétně definuje současný stav všech klíčových oblastí služební tělesné výchovy, ale zároveň stanovuje cílový stav a ukazatele naplnění jednotlivých cílů.

Prioritou je požadavek velitelů na fyzickou zdatnost a pohybové dovednosti příslušníků svých jednotek. V souladu s platnou legislativou si velitel na základě svých úkolů definuje rozsah speciálních pohybových dovedností, které mu umožní trvalou připravenost k operačnímu nasazení. K tomu jsou samozřejmě vytvořeny kontrolní mechanismy ve formě výročního a profesního přezkoušení a kontrolních zaměstnání.



Shyby na hrazdě patří k těm náročnějším disciplínám.

Jak moc tento koncept zapadá do nové doktríny operační přípravy (DOP)?

I v oblasti služební tělesné výchovy se odráží systém přípravy personálu tak, jak je popsán v DOP. Jedná se o institucionální přípravu – přípravu jednotlivce ve vojenských výcvikových a vzdělávacích zařízeních. Dále pak kolektivní přípravu – přípravu jednotky u útvaru. A konečně o individuální přípravu, tedy samostatnou přípravu po celou dobu kariéry vojáka. Cílovým stavem je vzájemná propojenost všech oblastí doplněná kvalitním odborným tělovýchovným personálem, zpracovanou legislativou, informovaným velitelem a vojákem schopným plnit stanovené úkoly.

V čem se liší ten nový systém tělesné přípravy od toho dosavadního?

Nový systém služební tělesné výchovy, která je nadřazená tělesné přípravě, dává velkou možnost velitelům jednotek zvolit vlastní

prostředky k dosažení potřebných cílů u svých útvarů. Pokud bych to měl říci jednoduše, tak každý velitel útvarů má na dané období určitý vojenský cíl. Aby ho splnil, tak si prostřednictvím svých tělovýchovných pracovníků určí v tělesné přípravě vlastní cestu, jak dosáhnout svých vojenských cílů.

Tělesná příprava se tedy bude útvary lišit. Znamená to, že chceme, aby například u bojových útvarů měla jinou úroveň, jiný charakter než u jednotek podpory?

Ano, to skutečně chceme. Každý útvar má jiné vojenské poslání, jiný vojenský úkol. Z toho vyplývá, že nemůže být tělesná příprava u všech útvarů stejná. Je tedy v pořádku, že se bude lišit a více odpovídat poslání toho daného útvaru. Jiná tělesná příprava tedy bude u výsadkových vojsk, protože ty mají svůj úkol, a jiná například u Hradní stráže či pluku logistické podpory. Tedy u útvarů, které plní zcela jiný úkol. Takže jejich tělesná příprava nemusí být tak náročná jako u výsadkářů.

Ale normy při přezkoušení budou stejné, ty budou jednotné v celé armádě?

Musíme si rozlišit dva druhy přezkoušení. Jedno je výroční, tedy takzvané základní testy, které spadají do kategorie obecných standardů. Ty jsou samozřejmě pro celou armádu stejné. Liší se pouze podle věkových kategorií a také, zda se jedná o muže či ženy. Kromě toho máme ale ještě specifické standardy, které kopírují zaměření daného útvaru. Právě ty budou u jednotlivých útvarů při přezkoušování různé.

Výcvik boje zblízka





Někteří z vojáků procházejí i výcvikem lezeckých technik.

Disciplíny u základních testů, tedy běh, sed-leh, kliky atd., zůstávají i nadále stejné, v tomto směru se nic nemění?

Zatím se nemění. V letošním roce připravujeme novelizaci normativního výnosu, tedy základního dokumentu v oblasti služební tělesné výchovy.

Zároveň oslovujeme Vojenský obor Fakulty tělesné výchovy a sportu UK, jehož prostřednictvím budeme zpracovávat nový koncept kontroly a hodnocení, který by měl být v budoucnu uplatněn v celé naší armádě.

To dosavadní přezkušování se zaměřovalo na takové ty základních schopnosti, jako je vytrvalost, rychlost, síla a obratnost. Budou se tedy nějakým zásadním způsobem lišit?

Filozofie zůstane stejná. Budou to základní testy, které nám ukáží, jaké má dotyčný

předpoklady sloužit v armádě. I v tomto případě se tedy má jednat o základní testy, které se budou podobat těm, jež se uplatňují v okolních armádách.

Jako moc jste spokojeni s uplatňováním výsledků přezkušování tělesné přípravy při stanovování kariérního růstu vojáků?

Myšlenka vlivu tělesné přípravy a výsledků přezkoušení jako objektivního hodnocení je určitě prospěšná. Například při výběru uchazečů do zahraničních operací je striktně nařízeno, že se jich mohou účastnit pouze vojáci, kteří splní přezkoušení z tělesné přípravy. Myslíme si ale, že do budoucna by vliv výsledků fyzické zdatnosti měl být ještě podstatně vyšší. Velitelé by měli víc dbát na tento aspekt.

Jak moc ovlivnila současná covidová epidemie tělesnou přípravu vojáků?

Plnit úkoly služební tělesné výchovy v současně covidové době vyžaduje samozřejmě nastavení odpovídajícího režimu výcviku. I přes nasazení značného počtu příslušníků resortu MO mimo své jednotky a absenci plnohodnotného výcviku stále platí, že profese vojáka vyžaduje vysokou úroveň fyzické zdatnosti. Ta, mimo jiné, umožňuje plnit stanovené úkoly, řešit nestandardní situace. Výcvik v roce 2020 byl z větší části utlumen, v letošním roce se situace pomalu vrací k normálnímu stavu. A to v závislosti na konkrétních hygienických a mimořádných opatřeních. I proto jsem navrhl náčelníkovi GŠ AČR provést v roce 2021 výroční přezkoušení z tělesné přípravy. Termín plnění těchto základních testů fyzické zdatnosti jsem navrhl prodloužit až do 30. října tak, aby každý voják z povolání měl možnost adekvátní přípravy. Zastávám názor, že splnění těchto testů by mělo být pro každého vojáka z povolání samozřejmost a profesní povinnost.

Služební tělesná výchova ve všech svých formách musí být vnímána jako prostředek velitele k dosažení vycvičenosti vojáka, rozvoji jeho fyzických a psychických předpokladů pro plnění stanovených úkolů. V tomto duchu bude naše oddělení tělesné výchovy pracovat, s tímto cílem budu ovlivňovat služební tělesnou výchovu v resortu Ministerstva obrany.

Text: Vladimír Marek, foto: autor a Jana Deckerová



Pro zvyšování fyzické kondice vojáků je důležité třeba i pravidelné cvičení v posilovně.

Chemici 14. pluku logistické podpory absolvovali první letošní výcvik

Klíčová je rychlá reakce

Česká armáda nemá chemiky pouze v Liberci, specialisty na radiační, chemické a biologické zabezpečení najdete u většiny útvarů. Jde sice pouze o malé jednotky do velikosti čtyř, přesto jsou tito odborníci pro každého velitele nepostradatelnými pomocníky. Specialisté na chemický a radiační průzkum, případně chemičtí pozorovatelé, společně chrání vojáky před nebezpečnými a mnohdy neviditelnými hrozbami.

„Tito vojáci veliteli pomáhají upřesnit informaci o chemickém a radiačním ohrožení vlastních jednotek,“ podotýká nadrotmistr Ondřej M., instruktor skupiny bojové přípravy 141. zásobovacího praporu. V praxi to vypadá tak, že v případě ohlášení tzv. CBRN incidentu (chemický, biologický, radiační či nukleární) velitel vyšle tyto vojáky do terénu, aby mu situaci upřesnili a on mohl adekvátně zareagovat. „Pracují se speciálními detekčními přístroji a provádí například monitoring úniku chemických a průmyslových látek, radiační situace či nespécifickou detekci biologických hrozeb,“ doplňuje instruktor.

Incidenty prověřily připravenost

Teplota se pohybuje těsně nad nulou, déšť střídají sněhové přehánky. Nic atypického pro aprílové počasí. Obě družstva průzkumu zabezpečují maskování vozidel a zahajují pozorování přiděleného úseku. Hlas instruktora z vysílačky avizuje incident, na který ihned reagují průzkumná družstva.

Dvě družstva chemického a radiačního průzkumu vyráží na určené místo a zaujímají pozici ve výcvikovém prostoru. Po prvotní analýze situace sestavují příslušnou CBRN zprávu a předávají ji prostřednictvím vysílačky nadřízenému stupni, v tomto případě instruktorovi výcviku. Tak lze v krátkosti popsat první z modelových situací dvou denního výcviku pardubických chemických specialistů. „Cvičící se



postupně zdokonalili v pozorování radiační a chemické situace v daném úseku, průzkumu pochodové osy a v průzkumu budovy pod taktickým námětem. Mohli si vyzkoušet různé modelové situace incidentů a sami se přesvědčit, jak pohotově zvládnou reagovat a co jim činí největší potíže,“ přibližuje výcvik nadrotmistr Ondřej M., instruktor skupiny bojové přípravy 141. zásobovacího praporu.

Systém varování

Získané informace z průzkumu a pozorování hlásí chemici co nejdříve nadřízenému stupni. V případě reálného ohrožení mohou tyto zprávy zachránit lidské životy. Vysílačkou či datovými porty posílají takzvané CBRN zprávy. Pro jednotlivé typy incidentů jsou stanoveny různé druhy CBRN zpráv. Představují součást systému varování a uvědomování vojsk před hrozbami chemického, biologického,



Chemický instruktor přijímá zprávu o incidentu.

radiačního a jaderného ohrožení. Tyto zprávy jsou tvořeny zkratkami a kódy. K jejich zvládnutí musí vojáci nejen absolvovat odborný kurz, ale také pravidelně procvičovat jejich posílání a přijímání.

„V rámci NATO jsou CBRN zprávy unifikované, což je jejich velkou výhodou. Vojáky vedeme k tomu, aby byli schopni fungovat i na mezinárodní úrovni. Komunikaci a předávání zpráv zvládají nejen v češtině, ale i v angličtině. Ukázalo se, že na sobě za poslední tři roky skutečně zapracovali, zvládají techniku předávání zpráv naprosto bez problémů,“ chválí účastníky výcviku nadrotmistr Ondřej M.

Průzkum budov

Jako jinde v armádě, i zde je klíčová rychlá reakce. „Chemičtí specialisté mají na vše stanovené časové normy. Od přípravy a maskování vozidel, až po nasazení protichemických souprav,“ upřesňuje nadrotmistr Ondřej M.

Filtrační ochranný převlek (FOP-96) si musí obléknout do devíti minut v zimě, v létě jim tabulky přidají dvě minuty navíc. Činnost v ochranném převleku má svá specifika, na něž si každý specialista musí zvyknout. Chemik se musí přizpůsobit snížené viditelnosti a omezené pohyblivosti. „Ochranné rukavice například výrazně snižují jemnou motoriku a to mnohým zpočátku činí potíže při manipulaci s přístroji detekce. Chce to však jen trpělivost a trochu cviku,“ popisuje některá úskalí pohybu v ochranném převleku nadrotmistr Ondřej M.

Během cvičení se vojáci zaměřili také na průzkum budov, kdy měl jeden tým nalézt mj. blíže nespecifikovanou chemickou látku, určit její druh a označit ji pro případný odběr. Další tým specialistů měl proniknout do staré kotelny a v zadávaném prostoru vyhledat símulovaný zdroj radioaktivního záření.

Instruktor připravuje výtyčku chemické hrozby.



„Průzkum budov se řadí mezi speciální úlohy a vyžaduje to určitý cvik a zvládnutí odborné problematiky včetně manipulace s detekčními přístroji,“ dodává na závěr výcviku nadrotmistr Ondřej M.

Rozvíjet schopnosti specialistů

V posledních letech mohou logistici využívat dříve uzavřené prostory areálu kasáren letiště Pardubice pro některé druhy výcvikových aktivit. Výhodou je dostupnost v místě útvaru, čímž se eliminují několikahodinové přesuny do vzdálených vojenských újezdů. Tyto prostory v současné době využívají ke speciálnímu výcviku také vojáci z čet ochrany 141. zásobovacího praporu a příslušníci Vojenské policie z posádky Pardubice a přilehlého okolí.

„Pro organizaci a realizaci výcviku chemických specialistů mají tyto prostory velký potenciál. Vzhledem ke své členitosti, husté vegetaci a rozloze představují ideální prostředí pro cvičící vojáky. Jsou zde také starší budovy, jež jsou vhodné k výcviku v zastavěných oblastech,“ kvituje potenciál a možnost využití části areálu kasáren chemický náčelník logistiků kapitán Libor B.

„V tomto druhu výcviku chceme pokračovat a dále rozvíjet schopnosti našich specialistů, kteří jsou v případě CBRN hrozby pro jednotku velmi cenným a nepostradatelným zdrojem informací. Vítám aktivitu instruktorů a jejich snahu vojáky po odborné stránce stále zdokonalovat a posouvat je v rámci výcviku k náročnějším typům úkolů. K těm patří i průzkum budov. Vzhledem k tomu, že moderní bojiště se stále častěji přesouvá do zastavěných oblastí, musíme být připraveni také na hrozby tohoto typu,“ hodnotí výcvik a význam chemických specialistů u útvaru plukovník gšt. Miroslav Horáček, velitel 14. pluku logistické podpory.

*Text: Jana Deckerová a kpt. Helena Řeříčková,
foto: kpt. Helena Řeříčková a nrtm. Ondřej M.*



Chemický specialista používá k průzkumu detekční přístroje.



Předseda Vojenského výboru NATO v Praze

Ministr obrany Lubomír Metnar přivítal ve svém úřadu předsedu Vojenského výboru NATO Stuarta Peache. Hovořili spolu mimo jiné o bezpečnostní situaci a aktuálních hrozbách. Těmi jsou podle ministra obrany terorismus a Rusko. Oba představitelé se shodli v tom, že svět není v současné době bezpečnější a členství v NATO je tou nejlepší obrannou zárukou. V souvislosti se zapojením ruských tajných služeb do výbuchů v muničních skladech ve Vrběticích vyjádřil Stuart Peach jako hlavní vojenský představitel NATO České republiky solidaritu a podporu. Poděkoval také za účast na Předstunuté alianční přítomnosti v Pobaltí, kde má Česká republika zhruba stovku vojáků v Litvě a Lotyšsku. Připomněl i zapojení českých stíhačů do střežení vzdušného prostoru Pobaltí v rámci mise Air Policing a vyzdvihl i působení českých vojáků v Afghánistánu. Maršál Peach se také setkal s náčelníkem GŠ AČR armádním generálem Alešem Opatou.

Generál Opat ocenil Vojenskou zdravotní pojišťovnu

Vojenská zdravotní pojišťovna patří mezi dlouhodobé a pravidelné podporovatele Vojenského fondu solidarity. Kromě toho s ním uzavřela memorandum o spolupráci při zlepšování kvality života vojáků, vojaček a jejich rodinných příslušníků. Za tyto aktivity ve prospěch fondu ocenil náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Aleš Opat Vojenskou zdravotní pojišťovnu čestným odznakem AČR Za zásluhy III. stupně. Vyznamenání převzali generální ředitel Josef Diessl, ředitelka odboru zdravotnictví Markéta Benešová a MUDr. Ivana Vacková. Slavnostnímu aktu byla přítomna předsedkyně výboru VFS brigádní generálka Lenka Šmerdová.



Válečný rok 1941 ve fotografiích

Před budovou Generálního štábu Armády České republiky v Praze 6 na Vítězném náměstí byla instalována výstava vytvořená Vojenským historickým ústavem Praha, která přibližuje dění před osmdesáti lety: expozice nese název Válečný rok 1941. Veřejnost si ji může prohlédnout až do 30. června. Expozice na více než dvou desítkách panelů ukazuje, jaké události roku 1941 patřily ke klíčovým, co vše se v tomto roce odehrálo na vojenských polích druhé světové války a také jaká byla tehdejší společenská a politická situace, především v okupovaných českých zemích. Autorem výstavy je historik VHÚ Jindřich Marek. Zdařilé výtvarné řešení celé expozice je dílem grafičky VHÚ Andrey Bělohlávkové.



Aktuální stav projektu na pořízení BVP

Ministr obrany Lubomír Metnar informoval začátkem května vládu o aktuálním stavu projektu na pořízení 210 kusů pásových bojových vozidel pěchoty. Hlavním důvodem předložení materiálu byla změna harmonogramu dodávek a plateb. Ministr zdůraznil, že nahrazení zastaralých sovětských bojových vozidel pěchoty je pro naši armádu a obranyschopnost ČR klíčovým projektem. Dodávky by měly být oproti původnímu plánu prodlouženy o dva roky a měly by probíhat v letech 2023–2027. Ministerstvo obrany odešlo v krátké době švédské společnosti BAE Systems, německé firmě Rheinmetall Landsysteme a španělské společnosti GDELS výzvu k podání (finální) nabídky. Souběžně s vládním materiálem probíhaly od konce dubna do 6. června 2021 v několika lokalitách zkoušky funkčních vzorků BVP. Jejich cílem bylo otestovat, jak vozidla CV90, Lynx a ASCOD splňují cca 30 parametrů požadovaných Armádou ČR.

A fakta

Vojáci Armády České republiky zastávají různé funkce v mezinárodních štábech na jednotlivých stupních velitelství misí OIR (Operation Inherent Resolve) a NMI (NATO Mission Iraq) v Bagdádu, Al-Taji a Kuvajtu. V říjnu 2014 Ministerstvo obrany USA formálně založilo tzv. kombinovanou společnou pracovní skupinu – Operation Inherent Resolve (CJTF-OIR) s cílem formalizovat probíhající vojenské akce proti rostoucím hrozbě ISIS v Iráku a Sýrii. Bezpečnostní podporu poskytuje CJTF-OIR v současné době irácké vládě (irácké bezpečnostní síly) a příslušným orgánům v Sýrii (Syrské demokratické síly).

Pod rukama ženisty nadrotmistra Oty Svobody prošlo během jeho mise v Kuvajtu 180 projektů

Slouží jako stavební dozor

Opravy hangárů pro vojenská letadla nebo techniku, výstavba střelnice nebo jídelen. Nadrotmistr Oto Svoboda zpracoval na základně Arifjan v Kuvajtu více než 180 různých projektů za miliony amerických dolarů. Ženista z Bechyně během půl roku působení dokázal, že si Česká republika svoje místo mezi dalšími 73 různými národy dokáže obhájit.

„Byl jsem součástí 5. úkolového uskupení Irák, které bylo složeno ze šesti lidí z celé Armády České republiky. Společně s kolegou ajťákem jsem byl zařazen do zahraniční operace v Kuvajtu, já konkrétně na pozici ženisty v tzv. skupině Combined Joint Engineers neboli na ženijní oddělení,“ popsal svoje funkční zaměření v misi vedoucí praporčík ženijní speciální roty 151. ženijního praporu. Podle něj je až neuvěřitelné, kolik národů na jednom místě je schopno spolupracovat. „Oni se pyšní tím, že jsou nejen multinárodní, ale i multioboroví. Například tam nepracují jen čistě zpravodajci, ale kombinují se společně s operačkou. Můj český kolega byl zase součástí spojařské plánovačky.“

Staví se na všech základnách

Camp Arifjan nejvíce spolupracuje se základnami Al Asad Air Base (AAAB) a Erbil Air Base (EAB). „Všechny irácké i koaliční základny potřebují stavět. Veškeré projekty, které se realizovaly, musely projít přes nás – ženisty, a pak i další sekce, jako jsou ekonomové, právníci atd. My jsme fungovali na způsob stavebního dozoru. Naším úkolem bylo vysvětlovat, jak se co postaví, a popř. hledat levnější nebo efektivnější varianty,“ upřesnil svoji práci na zahraniční operaci nadrotmistr Svoboda. Podpora OIR (Operation Inherent Resolve) je zaměřena nejen na Irák, ale i Sýrii. „Řešili jsme tam také několik projektů. Většina z nich se týkala elektřiny. Tedy aby tam měli dostatečné množství generátorů, aby tam fungovala elektrická síť, která byla hodně zastaralá apod.“

Společným jazykem angličtina

Společným jazykem 74 národů a přibližně devíti tisíc příslušníků na základně byla angličtina. „Nejvíce jsem spolupracoval s Američany,



Panel na základně Arifjan v Kuvajtu přebudovaný na tzv. Engineer Castle (ženijní zámek)

Australany nebo Novozélandany, ale potkával jsem se tam i s Francouzi nebo s Jihokorejci, což mě hodně překvapilo. Kolikrát jsem šel po základně a ani jsem nepoznal uniformu, jakému národu patří.“ S angličtinou Svoboda velké problémy neměl. „V misi se používají dvě roviny angličtiny. Jedna ta, se kterou se potřebujete domluvit v běžném životě, a ta druhá – odborná, kterou potřebujete ke své práci. Zhruba po dvou měsících jsem měl pocit, že se domluvíme v obou směrech.“ Kuvajt je typický svým pouštním klimatem. V létě tady teploty přes den přesahují i 50 °C. „Když jsem přijel, nepřišlo mi to až tak hrozné. Asi je to tím, že je tady velké sucho. Přes den jsme se většinou pohybovali v klimatizovaných kancelářích a sportovat jsme chodili až večer,

když už nebylo takové teplo. Na druhou stranu mě překvapila zima. Když bylo třeba 10 °C nad nulou, tak jsem byl už promrzlý na kost.“

Mezinárodní prostředí

Kromě rozšíření znalostí v anglickém jazyce vidí nadrotmistr Svoboda jako velký přínos i v získání nových zkušeností v mezinárodním štabním prostředí. „Pro mě byla práce na štábu prakticky velkou neznámou. Hodně jsem se v Kuvajtu naučil a zjistil jsem, že jiné národy fungují prakticky na těch samých principech jako my. Všechny nové znalosti můžu teď použít i u nás na útvaru, u 15. ženijního pluku.“

Text: kpt. Zuzana Králová, foto: archiv nrtm. Oto Svobody



Příslušníci Combined Joint Engineers (Ženíjní oddělení) se symbolem ženijního vojska, nrtm. Oto Svobody uprostřed



U 15. ženijního pluku prošli začátečníci
Základním kurzem vojenského lezení

Strávili pět dnů na laně

„Nebát se výšek se dá naučit stejně jako jízda na kole,“ říká vedoucí instruktor lezení rotný Miroslav Beneš. O tom se mohli přesvědčit i účastníci Základního kurzu vojenského lezení, který se konal v posádce 15. ženijního pluku v Bechyni. Měli celkem pět dní na to osvojit si primární zásady a postupy.

Ukázka motání lana do „panenky“, vedoucí
instruktor lezení rotný Miroslav Beneš



Práce s lanem, uzlování



Nácvik slánění se sebejištěním

„Pro každého nováčka je zásadní naučit se pracovat s materiálem, aby získal jistotu v tom, co dělá. To se týká především uzlování, jištění a až na závěr samotného lezení. Všechny tyto znalosti pak využijeme v dalším výcviku, který představuje skalní terén. Tam už je to víc o improvizaci a celkově je to rizikovější činnost,“ vysvětluje elementární principy lezení vedoucí instruktor.

Skály jsou oblíbené

Právě druhá fáze výcviku, tedy prostředí skal, patří mezi ty oblíbenější. „Do toho jdou už většinou lidé, kteří jsou do lezení víc zapálení. Kromě pohybu ve skalách se učí i číst počasí, překonávat různé přemostění nebo jiné překážky. Tím, že je to vojenské lezení, se všechno dělá v taktické ústroji i se zbraní,“ říká rotný Beneš. Největším strašákem je pro většinu začátečníků strach z výšek. Podle lezeckého instruktora četaře Richarda Novického je to zakořeněné v našich genech. „My víme, že když spadneme, tak se zabijeme. Proto máme přirozeně strach z výšek a v hlavě se nám zapíná bezpečnostní mechanismus, když máme udělat krok přes okraj. Ale i na to se dá zvyknout.“ Beneš to přirovnává k jízdě na kole. „Čím častěji budete jezdit, tím méně se budete bát. Stejně je to i s pádem. Když spadnete, musíte co nejdříve znovu nasednout a jet dál. Mně se to stalo už několikrát a pokaždé jsem po návratu z nemocnice šel co nejdříve na stěnu a zase pokračoval v lezení.“ Nejhorší zážitek, na který hlavní instruktor lezení vzpomíná, byl pád z pěti metrů. „Jako na potvoru jsem trefil zády jediný kámen široko daleko. Když pak od doktora slyšíte, že má podezření na zlomenou pánev nebo vnitřní krvácení, moc vám to nedodá. Ale nesmíte se nechat odradit. Odměnou za to je nádherný rozhled z vrcholu hory či skály, který stojí opravdu za to.“

Chybovat je lidské

Chybovat je lidské a platí to hlavně u začátečníků. „Nejčastějším problémem u našich svěřenců na základních kurzech je nezamykání karabin. Abych to vysvětlil zjednodušeně. Když máte zamknutou karabinu, unese až tři tuny hmotnosti, zatímco odemčená „pouhých“ 800 kg. Ono se to zdá hodně, ale když vám 80kg cvičenec spadne ze dvou metrů, tak v tu chvíli na tu karabinu působí ne těch 80 kg, ale odhadem až 500 kg. V ten moment chci, aby



Nácvik zasekávání slaňovací osmy

ta karabina vydržela co nejvíc, a nenechám nic náhodě," popsal důraz na bezpečnost instruktor Novický. Právě jištění je hlavní prvek, který se před každým úkolem kontroluje. „Naši instruktoři nás neustále hlídají, jestli vše děláme správně. Mají neuvěřitelnou trpělivost a všechno nám raději desetkrát vysvětlí," chválí práci lezeckých instruktorů poručice Kamila Vojtková ze štábu 15. ženijního pluku.

Lezení na Francouze

Pro ni bylo největší výzvou lezení tzv. na Francouze. „Je to náročné hlavně v koordinaci těla. Navíc víte, že když spadnete, budete se horko těžko dostávat zpátky na lano, pokud nemáte dost síly. Je to velký boj nejen těla, ale i vaší hlavy.“

Fyzická při samotném lezení je podle slov instruktora Novického potřeba, ale není to jen o síle. Musí se při tom zapojit i mozek a trochu taktizovat. „Pokud se leze, tak ve třech krocích. Nejdřív se podívám na cestu, jak je postavená, představím si sám sebe, jak se tam pohybuju. Pak přidávám nohy, protože ty jsou hlavní podpůrný prvek. A až potom lezu rukama, těmi se hlavně přidržuji.“ Kromě lezení, kdy instruktoři připravují tzv. boulderové situace (extrémně těžká místa na lezení), kurzanty nejvíce baví i slaňování nebo třeba zajištěná cesta (via ferrata).

Základní kurz lezení je jen začátek dlouhé cesty, pokud se člověk chce stát profesionálem. „Musíte projít zdokonalovacím kurzem, pak instruktorským kurzem na Jakuba a na skály. Následuje účast na zdokonalovacích výcvicích pro instruktory, jako je např. ledové lezení, s cepíny a mačkami, což je nádherný zážitek, ale člověk už musí mít něco za sebou, protože na těch ledech – ty moc neodpouští," vysvětluje vývoj lezce rotný Beneš.

Text a foto: kpt. Zuzana Králová



Překonávání překážky tzv. na Francouze



Představujeme vojáky aktivní zálohy a jejich civilní profese

Přivedl ho armádní YouTube

Libor Spurný se narodil 24. 6. 1996 v Zábřeze, kde žije i nyní

Liborův otec je hasič a maminka je ošetrovatelkou. Dá se tedy říci, že celá rodina se rozhodla spojit svůj život s pomocí jiným. Jeho mladší bratr je svářeč a Libor se vydal cestou automobilů. Vystudoval SŠ automobilní, má maturitu z oboru autotronik, tedy na rozdíl od automechanika je více zaměřený na elektroniku v autech. Naučil se a pracuje s použitím moderních přístrojů a diagnostiky pro sledování technického stavu, servisní činnosti anebo seřizování aut. Nyní studuje vysokou školu v Pardubicích, dopravní fakultu Jana Pernera – dopravní prostředky a ochrana životního prostředí v dopravě. „Ano, zelená je opravdu moje oblíbená,“ uvádí Libor s humorem. Většinu času nyní tráví v Pardubicích, domů jezdí jen občas. Přidal se k dobrovolným hasičům Pardubice a vede hasičský kroužek pro děti. Vzhledem k epidemii koronaviru se adaptoval, tedy přizpůsobil se dobře, zavřeným fitness centrům a cvičí venku, na čerstvém vzduchu. Libor se těší, až se zlepší doba a podmínky, až se začne opět více věnovat turistice a tréninkům boxu. Kromě toho chodí rád na vojenské pochody, je dárce krve a zajímá se i o osobní rozvoj.

Vztah k armádě

V dětství jezdil s rodiči i prarodiči na výlety k bunkrům čs. opevnění v pohraničí a navštěvoval nejen muzea, ale i ukázky jako Cihelna, Bahna aj. Jako každý malý kluk si hrával na vojáky. V tom ho podporoval i jeho děda, který mu vyráběl různé dřevěné pušky, pistole a všemožnou výzbroj. Jako malý jich měl plnou zbrojnic. Kromě toho jej děda podporoval i ve střelecké průpravě, kdy ho učil střílet z malorážky. „To mě určitě i ovlivnilo do budoucna. Na konci základky mě začala přitahovat skutečná armáda a od této doby se zajímám o vše, co nějak souvisí s ozbrojenými silami a vojenskou historií včetně historie vojenských jednotek, ale i o vývoj výstroje a výzbroje,“ uvádí Libor. To ho vedlo i k nákupům různého vybavení a výstroje z army shopů a hraní airsoftu, včetně založení vlastního airsoftového týmu. Armáda jej natolik lákala, že uvažoval o studiu na vojenské SŠ v Moravské Třebové. Motorky a automobily ovšem zvítězily, a do určité míry také i pohodlnost, protože školu měl kousek. Nechtěl jít nikam na internát.



Libor je pravidelným dárce krve.



Motivace pro vstup do zálohy

„Už hodně dávno jsem narazil na video z výcviku AZ na youtubeovém kanálu armády a hned mě to zaujalo. Ta možnost mít kromě civilního zaměstnání takovou druhou působnost, kde máte svou hodnotu a jednotku, zdokonalujete se ve výcviku, a i když třeba nikdy nebudete na stejné úrovni jako profíci, snažíte se k tomu co nejvíce přiblížit. Chtěl jsem posílit armádu, dozvědět se, jestli na to mám, poznat armádní prostředí, přispět k bezpečnosti a obraně ČR,“ vysvětluje Libor, co jej motivovalo pro vstup do záloh. Dále pak to byla i touha zažít adrenalin anebo nové věci. Ale také poznat podobně naladěné lidi. „Byl jsem překvapen, a vidím v tom také výhodu, kolik jsem toho nafasoval od armády. Už to není jako dřív, kdy si záložáci všechno dokupovali za svoje. Jediné, co jsem si dokoupil, byl dobrý vojenský batoh. Mám doma celou skříň vojenských věcí: přilbu, plynovou masku, nosný systém, zimní a letní kanady, troje maskáče, sportovní oblečení, pracovní oblečení, moderní nepromokavé maskáče s membránou, termooblečení a spoustu dalších doplňků. Všechno to ale máte zapůjčené a musíte to vrátit, když odejdete z AZ. Jen v případě, když obnosíte a roztrháte třeba triko, tak si jej vyměníte za nové, kus za kus,“ vysvětluje Libor.

Reakce okolí

Nikdo z jeho známých a přátel není a ani nebyl profesionálním vojákem, ale všichni chlapi v rodině byli na vojně. Reakce okolí byly samozřejmě jenom kladné, pouze rodiče ho popichovali, jestli to zvládne. Ale když přijeli na přísahu, tak to vše vzalo za své a přišla hrdost. Přátelům nicméně na začátku musel vysvětlovat, co vlastně aktivní záloha obnáší a co on v ní dělá. A jeho popis stavu byl očividně úspěšný, když dokázal do AZ nalákat i svoji kamarádku. Zajímavá je reakce okolí, když se vlakem vrací ze cvičení a je

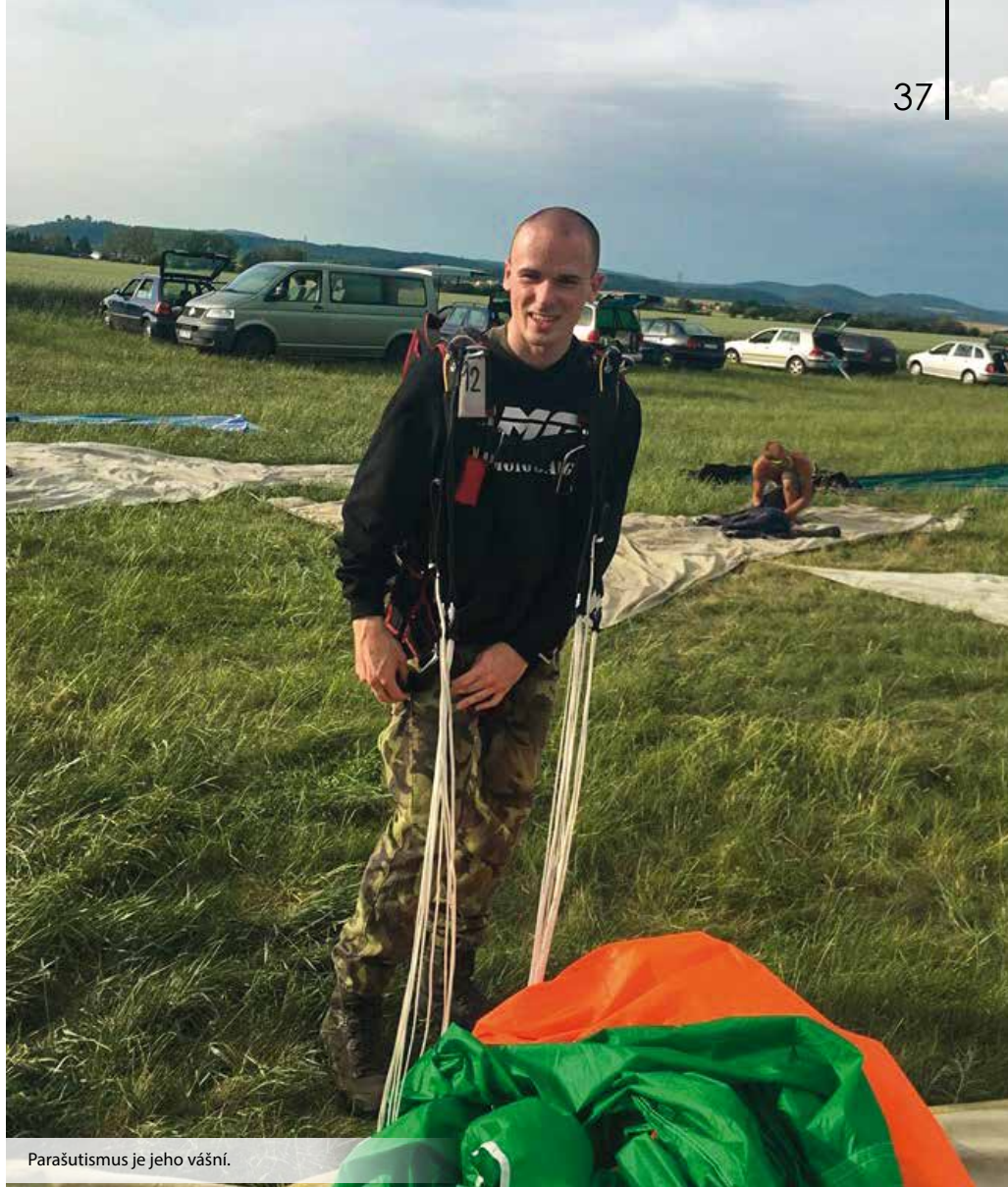
v maskáčích. Lidé to vnímají různě. Někdo se zvláště zatváří, někdo jej osloví a zajímá se o jeho činnost v AZ a zálohu jako takovu. Jednou se dokonce neměl jak dostat ze cvičení a stopoval. Zastavila mu paní, která řekla, že stopaře nikdy nebere, ale když viděla uniformu, udělala výjimku.

Pozice v AZ

Liborův cíl a i doslova sen byl, že se stane vojákem v aktivní záloze. Těšil se na základní přípravu ve Vyškově, na pořádný Boot Camp, tak jako v amerických filmech. Hned jak to bylo možné, po složení maturity, si podal přihlášku na rekrutačním středisku. V AZ je od července 2017. Kurz základní přípravy ve Vyškově, tedy jeho vysněný Boot Camp, absolvoval těsně před nástupem na vysokou školu. Zde si otestoval svoji výdrž a, samozřejmě, splnil. Navíc studenti mají za splnění KZP speciální jednorázový příplatek 6000 korun, což je při studiu vítané zpestření a bonus. A kde a na jaké pozici v AZ působí? Původně chtěl jít do Přáslavic k tankistům, ale o tuto jednotku je velký zájem a bylo už plno. Druhou variantou pak byla pěší rota KVV Olomouc, kam šel na pozici střelce (jako svobodník). Když přišel do roty, byl zde nejmladší. Ale to nebyl sebemenší problém. Velice rychle se začlenil a „zapadl“ do bandy. V družstvu byl obvykle pátračem, tedy chodil v sestavě vpředu. Zde byl své první tři roky u zálohy. Poté přišla nabídka přejít k zásobovací rotě AZ 141. zásobovacího praporu 14. pluku jako starší řidič desátník, protože má ze školy řidičák sk. C, B a jako bonus kurz plnění klimatizací a elektrikářskou vyhlášku 50. A co je mimo řízení jeho úloha v AZ? Jako starší řidič musí znát lhůty a rozsah ošetřování techniky a dokázat si poradit při defektu či znát normy spotřeby PHM aj. Zatím ale ještě nemůže usednout za volant do Tatry, jak by si přál. Čeká, až se uvolní místo a bude povolán na kurz k získání OŘVOS (osvědčení k řízení vozidel ozbrojených sil). A na tento kurz se čeká obvykle dost dlouho, i když není korona.

Četnost cvičení

U pěší roty je na jaře a na podzim větší cvičení. Vždy je jeden celý den vyhrazený na střelbu (každý střílí z pistole, útočné pušky, kulometu a někdy i z RPG, k tomu každé dva roky je hod ostrým granátem) a dále taktika a klasicky vševojskové dovednosti anebo ostraha objektů aj. Dále dvě víkendová cvičení. Je to pochod 20–30 km, obvykle se chodí v Jeseníkách a přihraničí. A jak to vypadá? Vyjedou z olomouckých kasáren a Tatra je po družstvech vyloží na různých místech. Jejich úkol je dle mapy dojít na první souřadnice a tam se spojit s velením a dostat další koordináty. „Někdy jsou místní docela překvapení, když se jim za zahrádkou objeví skupina vojáků,“ uvádí k průběhu cvičení Libor. Cíl je dojít do stano-
vého tábora, který mezitím vybuodovala četa



Parašutismus je jeho vášní.

logistiky. Druhý den jdou o něco kratší trasu a vrací se zpátky do Olomouce. Je to takové cvičení na ověření fyzické zdatnosti a topografie. Není vzácností, když se nelze radiostanicí spojit s velením, a tak se musí rozložit dlouhá anténa a vylézt na nejbližší kopec. Ve škole si Libor může dovolit týden chybět na přednáškách. Pro studenty jde o velice lákavé peníze, které za cvičení získávají. Navíc po několika odsloužených letech i s bonusem. „Nejlepším rokem v tomto byl rok 2018, kdy jsem měl navíc ke cvičením tu čest pochodovat 28. 10. v Praze na vojenské přehlídce k příležitosti 100. výročí republiky. Čemuž předcházela čtrnáctidenní nácvik spolu se všemi ostatními jednotkami AČR,“ vysvětluje nejen četnost cvičení, ale i motivaci a výhody pro studenty. Vyjma pravidelných cvičení je pak zde celá řada aktivit takřkajíc bez povolávacího rozkazu. Jde o darování krve, plazmy, pomoc v boji s kůrovcem. K tomu pak patří i řada vojenských pochodů, jako je sedmdesátikilometrový Memoriál československých parašutistů, dále Military March anebo Svatováclavský pochod. Letošní rok, pokud to situace umožní, pak i pochody v zahraničí, jako je Fulda v Německu, kde si kromě zlepšení fyziky účastníci procvičí i jazykové dovednosti. Ale je třeba mít alespoň šestičlenné družstvo, a tak kdo by se k Liborovi chtěl přidat, může ho kontaktovat (kontakt je k dispozici v redakci po předešlé domluvě, pozn.). Závěrem se pak stane pochod v Itálii Two Days March Mare e Monti.

Reakce profesionálních vojáků

„Vážíme si profesionálních vojáků a máme chuť se učit, chceme z instruktorů vytěžit co nejvíce. Instruktoři mají radost z našeho zájmu. Nikdy jsem se nese-
tkal s nějakou negací ze strany profíků, spíše naopak,“ dodává na závěr Libor, který časem nevyklučuje ani možný vstup do armády jako profík.

Na základě vyprávění Libora Spurného připravil Michal Voska, foto: archiv Libora Spurného



Nejmodernější protichemická vozidla Iveco
nahradí zastaralou techniku libereckých chemiků

Získají techniku 21. století

Ještě před velikonočními svátky byly zahájeny u 31. pluku radiační, chemické a biologické ochrany vojskové zkoušky na párové vozidlo radiačního, chemického a biologického průzkumu S-LOV-CBRN a LOV-CBRN II. Ty jsou nyní u zdárného a úspěšného konce, a tak se tímto okamžikem rozsvítila zelená k finalizaci kompletace prvních třinácti párů vozidel pro letošní rok. Celkově vojáci od Vojenského výzkumného ústavu získají do roku 2023 80 vozů v celkové hodnotě 5,111 miliardy korun. Díky tomu budou vybavena družstva radiačního a chemického průzkumu v klíčových jednotkách AČR.

Osádky vozidel mohou mimo to plnit i funkci odběru a transportu vzorků, tedy pokud by hrozilo nebezpečí z prodlení. A to všechno v taktické situaci. To se zastarávající či zastaralou technikou bylo možné jen omezit. Stará technika, na kterou mnohdy už ani nejsou náhradní díly, nebyla vybavena ani dostačující balistickou ochranou. V případě té nové, která ji nahradí, byla zužitkována i řada zkušeností ze zahraničních operací. Uplatnily se i nejmodernější technologie. Celý projekt zastrešuje Vojenský výzkumný ústav Brno. O základní informace o zmíněných vozech se s námi podělil podplukovník Radek Malina z velitelství pluku radiační, chemické a biologické ochrany.

Kdy byl projekt zahájen?

V roce 2012. Po dvou letech jsme k útvaru dostali prototyp průzkumného vozidla, začali jsme ho testovat, cvičili jsme s ním. Tím jsme se snažili vychytat všechny mouchy, přemýšlet o zlepšeních a rozhlíželi jsme se kolem sebe, co by se nám při chemickém průzkumu hodilo. Takže toto párové vozidlo, o kterém nyní hovoříme, je řečneme druhá generace.



Jaké je zastoupení českých firem při vývoji, stavbě a výbavě vozidel?

Podvozek je italské Iveco, rovněž i některé komunikační prvky nebo detekční přístroje jsou od subdodavatelů z ciziny, z členských států NATO. Všechno ostatní včetně vlastní kompletace je z tuzemska. Všechny přístroje i spojovací prostředky jsou zavedeny u armád NATO, takže jsme s nimi plně kompatibilní. Vozidla pro nás montuje firma Med-Tec z Hradce Králové.

Jaké bylo zapojení vojáků do tohoto projektu?

Jedná se o moderní, důležitý, strategický projekt, který byl po celou dobu pod drobnohledem. V těchto vozidlech je například zabudována komunikační technika, kterou se teprve učíme používat. Z toho plynou určité komplikace. Ty jsme mohli řešit již v průběhu podnikových a kontrolních zkoušek, ne až při těch vojenských. To se ukazuje jako dobré řešení do budoucna. Zapojit do tvorby projektu koncového uživatele představuje důležitou prevenci. Díky tomu jsme si ušetřili hodně nervů a zklamání při vojenských zkouškách.

Co je hlavním přínosem vozidel?

V zabezpečení chemického průzkumu nás to vrací mezi ty nejlepší. Díky tomu můžeme vyřadit poslední vozidla BRDM, pro která už neexistují náhradní součástky a naprosto nesplňují standardy vedení taktické činnosti. Také budeme moci nahradit i chemické landrovery, které se pro operace v Afghánistánu či Iráku neukázaly jako příliš vhodné. Jejich ochrana proti minám a přímé palbě protivníka byla nedostatečná. Velice důležité jsou i moderní technologie, kterými je nové vozidlo přímo napěchováno.

Jak složitá je obsluha jednotlivých systémů?

Uživatelsky je to velice příjemné prostředí. Samozřejmě že je třeba znát základní metodiku hlášení. Voják v autě musí zjednodušeně řečeno rozeznat zelenou, oranžovou nebo červenou ikonku, na kterou klikne nebo ji doplní přednastavenými hesly. Červená je stop, žlutá výstraha a zelená vpřed. Pro průzkumníka – střelce je vysoce komfortní střelba z palubní zbraně. Musí také umět odeslat CBRN zprávu, na což ho systém upozorní.

Je možné popsat určitou modelovou situaci, ve které figurují nová vozidla?

Pro představu uvedu jednoduchý příklad. Vozidlo dojede na kopec, odkud bude otevřeně i skrytě sledovat nějakou továrnu, ze které stoupá kouř. Spektrometricky je schopno monitorovat, co odtud vychází. Zpracovává i díky malé a na vozidle nezávislé stanici aktuální meteorologická data. To vše hlásí nadřazeným stupňům. Vozidlo je také schopné vjet do kontaminovaného prostoru, změřit tam potřebné údaje, odeslat hlášení a dekontaminovat se, označit prostor, vytyčit objížďku. Prostě zastane celou škálu průzkumné práce CBRN. Vozidlo může také suplovat i některé jiné funkce, například odběr vzorku, zvláště když hrozí časové prodloužení. Příslušníci jsou pak schopni odborně odebrat vzorky, stabilizovat je a přepřavit je do laboratoře k další analýze.

Jaké další inovace či modernizace jsou u vojenských chemiků v procesu přípravy?

Kromě těch, které jsou navázány na tento projekt, je to výstavba stacionární laboratoře u pluku, která by měla splňovat podmínky certifikace Státního úřadu pro jadernou bezpečnost pro ukládání a práci s těmi nejnebezpečnějšími bojovými chemickými látkami. Po této schopnosti prahneme již mnoho let, ne-li desetiletí. A bylo by to logické pokračování průzkumné a odběrové činnosti.

Kontaminovaná oblast je označena pomocí praporek.



Text: Michal Voska, por. Pavel Tichý, foto: Michal Voska



Praporčík Daniel Kotlář se bojovým uměním věnuje více než třicet let

Klíčová je podpora rodiny

Vícemistr republiky v kickboxu, vedoucí instruktor armádního bojového systému a majitel ocenění Čestného odznaku AČR za zásluhy 2. stupně. Praporčík Daniel Kotlář se vojenskému povolání věnuje více než 36 let. Přestože letos oslavil půl století, zdaleka se nechystá do důchodu.

Bojovým uměním se začal věnovat už na střední vojenské škole v Nitře. „Na Slovensku jsem se poprvé seznámil s karate, systémem goju ryu. Když jsem po škole nastoupil na velitelství Západního vojenského okruhu v Táboře, rozhodl jsem se v tom pokračovat a společně s panem Kaslem, Pernišem a Candrou jsem založil Karate klub Tábor.“

Začalo to výcvikem sebeobrany

Krátce nato se začal Kotlář věnovat i kung-fu, které bylo u nás novinkou. Cvičil ho pod dohledem instruktora Libora Galuska. „Otevřely se i první přebory v plnokontaktních zápasech, tehdy v kickboxu a karate, tak jsem si udělal trenérské zkoušky a začal jsem se tím víc zabývat.“ Odměnou za tvrdou dřinu mu byl titul vícemistra České republiky v kickboxu v Ostravě. „Na základě těchto úspěchů mě požádali, jestli bych nechtěl cvičit sebeobranu

a boj zblízka u průzkumných jednotek ve Vimperku. A tím to pro mě všechno začalo.“

Jeho kariéra pokračovala dál v nově vznikající brigádě rychlého nasazení v Táboře. Postupně se vypracoval až na třetí stupeň instruktora boje zblízka, který je nejvyšší v Armádě ČR. Kromě toho je i členem mezinárodní asociace musado (WMA – World Musado Association), jejímž zakladatelem byl pan Herbert Grudzenski (1947–2012) z Německa. „Musado se dělí na tradiční a bojové MCS (Military Combat System). Tradiční vychází z 2000 let starých technik, které pocházejí z Korejského poloostrova. V jeho rámci se cvičí tradiční sestavy s historickými zbraněmi, medituje se atd. MCS je určen pro ozbrojené složky, které potřebují musado využít ke zneškodnění nebo zpacifikování protivníka. Jsou tam zařazeny obranné techniky, různé formy poutání, odvádění, ale i likvidační techniky pro vojáky, kteří potřebují za každou cenu přežít.“ Od roku

2012 je hlavní sídlo WMA v České republice, v Praze. Jejím prezidentem a hlavním instruktorem je pan Oldřich Šelenberk, nositel českého 7. danu.

Cvičí boj zblízka

V současné době se v armádě ČR cvičí boj zblízka MCS, který je vytvořen na základech musada. „Protože jsem vedoucí instruktor, tak se podílím s ostatními instruktory na tvorbě metodiky a různých výukových materiálů, aby všichni věděli, jak mají správně techniky cvičit a využívat.“

Podle Kotláře musí každý voják umět bojovat. „Není to ani o tom umět co nejvíc technik. Stačí jich znát třeba jen pár, ale kvalitně. Při výcviku je na každého kladen nápor nejen fyzický, ale i psychický. Cvičí se za jakéhokoliv počasí a je jedno, jestli má voják 50 kg, nebo 100 kg. Každý cvičí s každým.“

Sám Kotlář měří 178 cm a váží 75 kg. Podle něj je velkou výhodou při zápasech jeho vrozená hypermobilita. „Nemusím se roztahovat a klidně i v mých 50 letech pořád vykopnu nad hlavu. Navíc mám vysoký práh bolesti. Když jsem si utrl koleno, tak jsem s ním ještě tři měsíce cvičil, než jsem si všiml, že to koleno nedrží správně pohromadě a začal to nějak řešit.“

Starší instruktor tělovýchovných zařízení 15. ženijního pluku má za sebou celou řadu zranění. „Asi před třemi lety jsem měl utržený stehenní sval, před pěti lety poškozenou hrudní páteř, zlomených pár žeber... je toho moc. Důvodem byly i ty moje amatérské začátky v bojovém umění, kdy nebyly žádné výukové materiály a člověk to cvičil jen podle sebe nebo na základě letmo sehnanych informací. Proto jsem dělal spoustu chyb a přivodil si celou řadu úrazů.“ Na druhou stranu ale Kotlář dodává, že ze všech zdravotních neduhů se dostal díky pohybu. „Protože jsem vždycky začal znovu sportovat. I kvůli tomu jsem odkázaný cvičit celý život, abych držel pohromadě.“

Věnuje se tomu i v době volna

Hlavní podporou ve všech situacích je podle Kotláře rodina. „Kvůli mému zaměstnání nejsem často doma. Navíc když se tomu sportu chcete věnovat naplno, musíte cvičit i po pracovní době ve svém osobním volnu. A kdybych neměl tu podporu v rodině, nevím, jak bych mohl dosáhnout té úrovně, na které jsem nyní.“

„Na závěr bych chtěl poděkovat všem jmenovaným a všem instruktorům boje zblízka z armády a WMA za jejich nadšení a snahu předávat své zkušenosti nad rámec svých povinností. Díky nim a jejich práci funguje tento ucelený systém boje zblízka, který je jedinečný a závidí nám ho i příslušníci některých armád jiných zemí. Děkuji všem velitelům, kteří chápou, že boj zblízka je nedílnou součástí výcviku vojáka a prosazují tento výcvik u svých jednotek. Zvlášť v dnešní době.“

Text: kpt. Zuzana Králová,

foto: autorka a archiv Daniela Kotláře



Předání čestného odznaku AČR za zásluhy 2. stupně z rukou velitele 15. ženijního pluku plk. Jiřího Trša



První seznámení s bojovým uměním (goju ryu karate) na VSOŠ Nitra (Vojenská střední odborná škola)



Zkoušky na 1. dan v MMCS (Musado Military Combat System) v Německu, vpředu hlavní instruktor české asociace Oldřich Šelenberk, prap. Dan Kotlář první zleva.



SPYDER

– nový PL komplet pro AČR

Dne 25. září loňského roku informoval ministr obrany Lubomír Metnar vládu, že se Ministerstvo obrany rozhodlo iniciovat jednání s izraelskou vládou o možnosti pořízení nového protiletadlového raketového systému krátkého/středního dosahu (SHORAD/MRSAM, Short Range Air Defence/Medium Range Surface to Air Missile). Armáda při výběru posuzovala celkem devět systémů od sedmi výrobců a jako nejvýhodnější zvolila typ SPYDER (Surface-to-air PYthon and DERby) od společnosti Rafael.

Jak již bylo zmíněno, MO bude napřímo vyjednávat s vládou Izraele, přičemž při realizaci tohoto projektu v hodnotě 10 miliard Kč včetně DPH bude využita výjimka pro zakázky v oblasti obrany nebo bezpečnosti – tedy bez otevřeného výběrového řízení. Termín uzavření smlouvy na úrovni vlád obou zemí pak MO ČR předpokládá již během roku 2021 s tím, že dodávky systému by bylo možné realizovat od roku 2023. Půjde o celkem čtyři baterie, z nichž každá bude mít vlastní 3D radar, systém velení a řízení a čtyři odpalovací zařízení. Nový systém ve výzbroji armády nahradí více než 40 let starý protiletadlový komplet 2K12 KUB. Na projektu stejně jako na logistické podpoře po celou dobu plánovaného minimálně dvacetiletého životního cyklu se mají z více než 30 % celkové hodnoty podílet české firmy. Již dnes, ještě před zahájením vyjednávání, je zřejmé, že například jako nosná platforma pro zmíněné prvky systému SPYDER budou použity terénní nákladní automobily Tatra řady T815-7. Další účastníkem projektu bude i pardubická společnost RETIA, která je ostatně již partnerem jiné izraelské společnosti Elta Systems pro projekt nového 3D radaru MADR. Stejně radar – tedy ELM 2084 MMR – jsou použity i u kompletu SPYDER. To znamená, že česká armáda bude disponovat celkem 12 radiolokátory ELM 2084 MMR, z nichž osm objednaných v rámci projektu MADR bude využívat 26. pluk velení, řízení a průzkumu pro pokrytí

vzdušného prostoru republiky a další čtyři radary dostane v rámci systému SPYDER strakonický 25. protiletadlový raketový pluk. Oznámená preferenční volba je pouze začátkem celého procesu, kdy finální konfigurace celého systému, pracovně zatím zmiňovaného také jako SPYDER CZE, bude předmětem vyjednávání s izraelskou stranou vzhledem k technologickému pokroku. Původní požadavky AČR totiž mohou být v současnosti řešeny efektivnějším a rovněž ekonomicky výhodnějším způsobem, samozřejmě za prvotního splnění vstupních technických podmínek. Takže pořízovaný systém SPYDER umožní použití/kombinaci odpalovacích zařízení Short Range (SR) i Medium Range (MR). Tedy jinak řečeno, odpalovací zařízení verze SPYDER SR bude možné osadit řízeními střelami typu Short Range i Extended Range a odpalovací zařízení verze SPYDER MR bude zase možné osadit řízeními raketami typu Medium Range i Extended Range. Konfigurace systému SPYDER umožňuje využití až šesti odpalovacích zařízení, nicméně v první fázi AČR uvažuje o čtyřech. Česká armáda také požaduje zavést všechny typy řízených střel, jež jsou nabízeny v současném portfoliu kompletu SPYDER společnosti Rafael.

Text: Michal Zdobinský, foto: Rafael



Porovnání odpalovacích zařízení SPYDER MR (vlevo) a SPYDER SR, zde na podvozcích vozidel řady MAN



Start řízené střely I-Derby (vlevo) a Python z odpalovacího zařízení SPYDER MR

Celoroční relaxace na Slapech

Volareza představuje svá zařízení: Vojenská zotavovna Měřín * SUPERIOR**

Areál hotelu Měřín se rozkládá v krásném prostředí na pravém břehu Slapské přehrady. Tradiční turistická oblast na jih od Prahy nabízí spojení krásné přírody, historických památek a aktivního odpočinku v okolí řek Vltavy a Sázavy. K dalším zajímavostem v blízkém okolí náleží mnoho rozhleden a zámků jako například Jemniště, Dobříš, Jablonná nad Vltavou či Konopiště.

V komplexu této vojenské zotavovny jsou celoročně zajišťovány pobyty vojáků na preventivní rehabilitaci s tělovýchovným programem zaměřeným zejména na zvyšování fyzické zdatnosti. Zařízení poskytuje také velmi oblíbené rodinné rekreace především v době letních prázdnin. Návštěvníci se zde setkají s bohatou nabídkou animačních programů a sportovních aktivit. Během prázdnin v zotavovně tráví dovolenou hlavně rodiny s dětmi, pro které jsou připravovány zajímavé dětské animační programy.

Ideální podmínky pro koupání, vodní sporty i turistiku z hotelu činí oblíbený cíl pro návštěvníky Slap. K hotelu patří travnatá pláž s pozvolným přístupem do vody. Dále lze využít nabídky služeb víceúčelové kryté sportovní haly a bowlingové herny. V letním období jsou pro návštěvníky připraveny venkovní kurty na tenis, volejbal, beach volejbal, půjčovny

paddleboardů, loděk, šlapadel, sportovních potřeb a kol. Součástí hotelu je aquacentrum s krytým vyhřívaným bazénem s vodními atrakcemi, vířivkou, tobogánem a wellness centrem. K dokonalé relaxaci je možno využít služby SPA centra, jako je solárium, solární louka, solná jeskyně, celotělové hydromasážní vany, perličková koupel, bylinná koupel s přísadou aromatických solí a bylinných extraktů, vířivá vana, floating (vodoléčebné zařízení simulující prostředí Mrtvého moře), Kneippovy lázně, finská a parní sauna, VacuShape (revoluční přístroj pro cílené spalování tuků), parafinový zábal rukou a masáže jak klasické, tak i lávovými kameny.

Dále Vojenská zotavovna pořádá v letním období pro děti i dětské stanové tábory. Programy táborů jsou obohaceny o zajímavé prvky s brannou tematikou. Jejich atraktivitu zvyšují i další adrenalinové aktivity a spousta sportovních her či výletů do okolí. Novinkou tohoto roku je letní stanový tábor pro děti či vnoučata válečných veteránů v termínu od 15. 8. – 21. 8. 2021. Tento běh tábora je pořádán s podporou Komunitního centra pro válečné veterány při ÚVN Praha.

Hotel Měřín disponuje útulnými pokoji s výhledem do zeleně nebo na část vodní nádrže Slapy. Možné je i ubytování v chatkách.

Hotelové pokoje jsou dvoulůžkové, případně třílůžkové a vlastním balkonem, samozřejmě je sociální zařízení, TV, chladnička a trezor. Chatičky navíc mají vlastní kuchyňku a venkovní posezení. V nabídce jsou dvoulůžkové, čtyřlůžkové a šestilůžkové chatky.

Hotelová restaurace nabízí bohatý výběr bufetovým způsobem. Pobyty jsou standardně poskytovány formou plné penze nebo polopenze. V letním období je možné navštívit restauraci Mořská panna s vyhlídkovou terasou. Celoročně je otevřen stylový Country saloon s venkovní zahrádkou.

Vojenská zotavovna je ideálním místem pro pořádání služebních a společenských akcí v atraktivním prostředí. Pro tyto příležitosti využívá moderně vybavené jednací sály, jež lze variabilně uspořádat pro různé typy přednášek, školení či společenských akcí. Každoročně, a to zpravidla v průběhu první poloviny června, je z úrovně VLRZ, p. o., vyčleněno čtrnáctidenní období, kdy jsou v těchto školicích prostorách pořádány služební akce pro vojenské součásti, např. lékařské konference a sympozia, školení, metodické dny či vyhodnocení nezávadka spojené se sportovními aktivitami, které toto zařízení nabízí.



Po stovkách hodin náročných
renovací jsou letadla jako nová

Unikáty míří do muzea

Brigádní generál Aleš Knížek v leteckých opravách ve Kbélích převzal od nového ředitele LOM Praha Jiřího Protivy dvojici historických letounů, která prošla ve státním podniku náročnou renovací. Letoun Avia CB-33 ev. č. 5271 a letoun L-29 Delfín s výrobním číslem 29 0108 tak po desítkách let rozšíří sbírky Leteckého muzea v Praze-Kbélích.



„Dá se říci, že nyní splácíme dluh, který vůči muzeu máme. Tato dvojice letounů byla v depozitu desítky let, Avia dokonce již od šedesátých let. Nyní, po této náročné renovaci, se zařadí do významných muzejních sbírek a představí se veřejnosti v plné zrenovované kráse,“ uvedl brigádní generál Aleš Knížek, ředitel Vojenského historického ústavu Praha. Letouny odhalil veřejnosti společně s ředitelem Leteckých opravů Malešice Jiřím Protivou. „Nesmírně si vážím dlouholeté spolupráce s VHÚ a doufám, že se bude i nadále prohlubovat. Poděkování patří i všem zaměstnancům leteckých opravů, díky kterým byl znovu vdechnut život těmto mimořádným exponátům. Renovace byla dlouhá a náročná, ale výsledek stojí za to. A já doufám, že budeme pro VHÚ a jeho muzejní sbírky i nadále opravovat techniku, která pro mnohé byla možná již dávno zapomenuta, ale tvoří historii,“ uvedl Jiří Protiva.

L-29 Delfín výrobní číslo 290108

Delfín byl vyroben jako osmý kus první série tohoto legendárního cvičného letounu. Zalétán byl v červenci 1962 a po převzetí vojenskou správou byl předán k VÚ 6989 v Prešově a později převeden k VÚ 9957 v Košicích. Právě od tohoto útvaru byl předán k Výzkumnému a zkušebnímu středisku 031 v Praze-Kbelích. Zde byl v únoru 1975 opatřen nátěrem speciálními syntetickými barvami „LERAN“, které měly schopnost pohlcovat tepelné vyzařování letounu a tím eliminovat jeho zachycení zbraněmi s infračerveným naváděním. Tyto barvy měly být použity především pro bojové letouny a vrtulníky. Tento stroj byl určen k ověření jejich vlastností a stal se tak jediným kamuflovaným Delfínem ve službách československého letectva. V tomto experimentálním zbarvení tento stroj k 15. 3. 1977 u VZS 031 dolétal a posléze byl předán do sbírek Leteckého muzea ve Kbelích. Přibližně v polovině roku 2018 bylo rozhodnuto o provedení expoziční přípravy a také konzervace tohoto letounu v podniku LOM Praha s. p. pro budoucí vystavení v expozici cvičných proudových letadel. Po přetažení Delfína a jeho prvotním omytí bylo rozhodnuto, že půjdeme cestou zachování



Předrenovační stav



Avia CB-33 v plné kráse





V tomto stavu byla započata renovace.

tohoto unikátního původního zbarvení, které se díky tomu, že letoun nebyl nikdy vystaven povětrnostním vlivům, dochovalo ve výjimečně dobrém stavu. Na povrchu letounu byly provedeny pouze drobné místní opravy barvami příslušných odstínů a obnoveno výsostné označení na kýlu letounu. Dále bylo provedeno vyčištění a lakování podvozkových šachet i vlastních podvozků, výměna pneumatik, vyjmutí a konzervace sedaček obou pilotů, přeleštění překrytí pilotních kabin a mnoho dalších drobných oprav. Protože byl letoun shledán ve velmi dobrém technickém stavu, rozhodli jsme se, nad rámec požadovaných prací, provést funkční zkoušky elektrických systémů, hydraulického systému (vysouvání a zasouvání podvozku, přistávacích klapek a brzdících štítů) a také jsme po více než čtyřiceti letech provedli konzervaci motoru M-601. Závěrem bylo provedeno sestýkování vnějších částí křídel k trupu a doplnění několika chybějících přístrojů. Práce byly zakončeny celkovou konzervací povrchu letounu speciálním přípravkem. Díky precizní práci techniků LOM Praha s. p. je tento prakticky v původním stavu dochovaný Delfín připraven pro obohacení expozice Leteckého muzea VHÚ a stává se již pátým strojem, který byl pro VHÚ v LOM Praha s. p. restaurován.

Avia CB-33 ev. č. 5271

Tento letoun byl vyroben v pražské Avii, a to pravděpodobně koncem roku 1954. Jedná se o cvičnou variantu bojového letounu Avia B-33, který byl v padesátých letech vyráběn na základě licence originálního typu Iljušin Il-10. Cvičná verze se od bitevní odlišuje instalací plnohodnotného pilotního vybavení v původním prostoru střelce, kde je nyní umístěn

pilot-instruktor. Bohužel o službě letounu ev. č. 5271 v československém letectvu se dochovalo velmi málo záznamů, k jeho vyřazení došlo 6. 12. 1962. Poté byl umístěn na aeroklubové letiště Tábor-Všechov. Odtud byl v roce 1967 ve značně poničeném a nekompletním stavu převezen do právě vznikajícího muzea v Praze-Kbelích. Jeho částečná renovace proběhla ve stejném roce u LVO Pízeň-Líně. Poté byl tento letoun léta vystaven ve vnější expozici leteckého muzea, přibližně posledních třicet let byl ale umístěn v depozitáři. Rozhodnutí o renovaci tohoto velmi cenného letounu, který se ve světě v této variantě patrně nedochoval jinde než v leteckém muzeu VHÚ v Praze-Kbelích, padlo přibližně v polovině roku 2018 a jako realizátor této náročné renovace byl zvolen podnik LOM Praha s. p., který v posledních letech pro VHÚ již renovace jiných leteckých exponátů provedl. Je třeba zmínit, že renovace tohoto stroje patřila rozhodně k nejnáročnějším, a to nejen svým rozsahem, který vycházel ze značného poškození prakticky všech částí vybavení, ale také pro naprostý nedostatek podkladů pro tuto konkrétní cvičnou verzi. Letoun byl mimo značného poškození také velmi nekompletní a například z vybavení kabiny instruktora se dochovalo jen torzo palubní desky, pedály nožního řízení a sedačka. Proto současně se započítím renovačních prací, které v tomto případě zahrnovaly kompletní odbarvení letadla, demontáž všech dílů včetně motoru, podvozků, řídicích ploch a dalších stovek drobnějších součástí, probíhalo také pátrání po dochovaných částech, které na letadle chyběly, a také po veškeré dostupné dokumentaci. Na tomto místě je třeba poděkovat mnoha leteckým

nadšencům, díky nimž se prakticky všechny chybějící díly a vybavení podařilo dohledat, a to včetně výkresů na vybavení pilotního prostoru pilota-instruktora. Souběžně byla prováděna renovace všech demontovaných dílů, restaurování přístrojů a vybavení pilotních kabin, oprava podvozkových nohou a kol podvozku včetně výměny pneumatik, potažení řídicích ploch plátnem, ale také výroba kompletních lan řízení a ovládání podvozku a mnoho stovek dalších prací. Po dokončení montáže byl letoun přetažen do lakovny, kde na něj byl aplikován nástřík v dobových barvách československého letectva. Jejich odstíny byly určeny rozbořem dochovaných originálních barev, popisky a označení letounu byly provedeny v souladu s nalezeným dobovým předpisem výrobce. Lze bez nadsázky říci, že letoun Avia CB-33 je po renovaci v LOM Praha s. p. téměř jako nový. Díky uvolňujícím se protiepidemickým opatřením mohlo Letecké muzeum zpřístupnit své prostory veřejnosti od 15. května. Pokud nastanou nějaké nepředvídatelné okolnosti, mělo by být otevřeno až do října každý den mimo pondělí od 10 do 18 hodin.

Text: Michal Voska, Pavel Lang,
foto: Michal Voska, Lukáš Syrový



PRÁVNÍ PORADNA

Interního komunikačního portálu

V A reportu č. 4/2021 jsme se zabývali novou právní úpravou řádné dovolené vojáků z povolání, která je účinná od 1. ledna 2021. Dnes si ukážeme odpověď na další dotaz týkající se aplikace této novely zákona v praxi.

Dotaz:

Dobrý den. Podle dřívější právní úpravy řádné dovolené v zákoně o vojácích z povolání platilo, že pokud voják z povolání nevyčerpal, např. z důvodu dočasné neschopnosti ke službě, řádnou dovolenou do konce následujícího kalendářního roku po roce, kdy mu na ni vznikl nárok, tak mu nárok na ni nezanikl, ale už ji nemohl vyčerpat. Dovolena se mu pak proplatila při zániku služebního poměru. Platí něco takového i nyní? Nebo může vojákovi nárok na dovolenou zaniknout?

Odpověď:

To, co uvádíte v dotaze, bude nadále platit jen pro řádnou dovolenou, na kterou vojákovi z povolání vznikl nárok před účinností nové právní úpravy řádné dovolené v zákoně o vojácích z povolání, tedy před 1. lednem 2021.

Za řádnou dovolenou, na niž vznikl vojákovi nárok podle nové právní úpravy (od roku 2021), bude možné poskytnout služební plat namísto řádné dovolené jen při zániku služebního poměru, ale pouze za nevyčerpanou řádnou dovolenou, na kterou **vznikl vojákovi nárok v kalendářním roce zániku jeho služebního poměru**, nebo za řádnou dovolenou z předchozího kalendářního roku, kterou voják nemohl vyčerpat z důvodu dočasné neschopnosti ke službě, mateřské dovolené, rodičovské dovolené a část řádné dovolené převedené do následujícího kalendářního roku služebním orgánem na základě písemné žádosti vojáka podle § 33 odst. 2 zákona o vojácích z povolání.

Bez přímé souvislosti s dotazem upozorňujeme na možný zánik nároku na řádnou dovolenou. Pokud velitel neurčí čerpání řádné dovolené vojákovi nejpozději do 30. června následujícího kalendářního roku po roce, ve kterém vojákovi nárok na řádnou dovolenou vznikl, má právo si určit čerpání řádné dovolené voják. Pokud ale po tomto datu voják neurčí čerpání řádné dovolené do konce kalendářního roku, **nárok na dovolenou z předchozího roku mu zaniká.**

Samozřejmě, pokud by měl dlouhodobé překážky v možnosti čerpání řádné dovolené (velitel čerpání zrušil, neschopnost vojáka ke službě nebo čerpání mateřské anebo rodičovské dovolené), nárok nezaniká, ale je nutné ji vyčerpat ihned po odpadnutí překážky.

Redakce IKP



ikp.army.cz

V PŘÍŠTÍM ČÍSLE SE PODÍVÁME NA DALŠÍ
ZAJÍMAVOSTI Z PROVOZU PORTÁLU



Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefon: 973 215 542
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz

Šéfredaktor: Vladimír Marek
Grafická úprava: Milan Syrový

Jazyková korektura: Tomáš Xaver, Kamil Novák

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Olga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: Czech Print Center, a. s.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 12. 5. 2021
Toto číslo vyšlo dne: 31. 5. 2021

Foto na titulní straně: Adobe Stock

KONTAKTY DO REDAKCE

Vladimír Marek (šéfredaktor)
telefon: 973 215 648
mobil: 724 033 410
e-mail: v.marek@post.cz

Jana Deckerová (redaktorka)
telefon: 973 215 549
mobil: 606 604 733
e-mail: jana.deckerova@email.cz

Michal Voska (redaktor)
telefon: 973 215 868
mobil: 724 850 598
e-mail: voska.m@seznam.cz

Milan Syrový (grafik)
telefon: 973 215 558
e-mail: grafika.syrovy@gmail.com

Redakční rada: plk. Magdaléna Dvořáková,
Ivan Hamšík, Jan Pejšek a Jana Zechmeisterová

Elektronická podoba A reportu
je umístěna na **www.army.cz**

15. ROČNÍK POCHODU ČESKOU KANADOU

KDY: 4. 9. 2021

V KANADÁCH

**KDE: PREZENTACE A START
V „CYKLOKEMPU POD LANDŠTEJNEM“
U STARÉHO MĚSTA POD LANDŠTEJNEM**

REGISTRACE NEJPOZDĚJI DO 10. 7. 2021

Přihláška a informace na: csoljh.wixsite.com/jednotajh

Kontakty

e-mail: ceskoukanadou@seznam.cz, tel.: 725 804 496





Čeští lékaři pomáhali i v kábulské nemocnici Kartouzy.

Mise Armády ČR v Afghánistánu 1. část

Polní nemocnice v Kábulu

Do 11. září 2021 by se všichni spojenečtí alianční vojáci měli po dvacetiletém působení stáhnout z území Afghánistánu. Týká se to i příslušníků Armády ČR. Také oni zanechali v této zemi nesmazatelnou stopu nejen v boji s terorismem, ale i při obnově hospodářských struktur, podpoře vzdělávání a humanitních akcích na pomoc nejpostiženějším obyvatelům. A právě proto jsme se rozhodli v A reportu postupně přinést sérii článků připomínajících nejvýznamnější operace naší armády v této zemi pod Hindúkušem.

Asi se příliš neví o tom, že Česká republika se do boje s terorismem v Afghánistánu rozhodla zapojit bezprostředně po útoku na Světové obchodní centrum v New Yorku 11. září 2001. Tehdy bylo rozhodnuto, že do této země vyšleme jednotku rekrutovanou z příslušníků v té době právě vzniklé 601. skupiny speciálních sil z Prostějova. Vybraní vojáci prošli prohlídkami ve vojenské nemocnici, psychologickými testy a kompletní přípravou. Velení jednotky vedlo intenzivní jednání s britskou stranou, do jejichž armádních struktur jsme se měli začlenit. Odlet do Afghánistánu se ale odkládal. Blížily se Vánoce, když padlo rozhodnutí, že toto nasazení bude zrušeno. Nevešli jsme se údajně do limitu pěti tisíc zahraničních vojáků, který byl tehdy v této zemi v oblasti Kábulu domluven.

Napřed šel chirurgický tým

A tak jako první čeští vojáci dorazili do Afghánistánu 17. března 2002 příslušníci chirurgického týmu 6. polní nemocnice. Několik týdnů působili při britské 34. polní nemocnici v Kábulu. Dne 18. května 2002 je nahradila 6. polní nemocnice. Už o dva dny později byla naše nemocnice připravena zajistit zdravotnickou péči na úrovni ROLE 3 pro příslušníky spojeneckých sil ISAF a místní obyvatele. Po pěti-měsíčním působení ji nahradila 11. polní nemocnice, která zde působila až do konce roku 2002. Poté pracoval v této zemi ještě nějakou dobu desetičlenný chirurgický tým.

6. polní nemocnice

Základna 6. polní nemocnice na kraji Kábulu měla tvar úzkého obdélníku o rozměrech 60 x 300 metrů. Na těchto necelých dvou hektarech strávil každý ze 132 českých vojáků svou půlroční misi. Ostřílení harcovníci, kteří prošli předtím Balkánem, se shodli na tom, že právě tato byla ze všech nejnáročnější. Vzácná shoda existovala i v názoru proč. Po celou dobu mise nemohl kromě vojáků strážní jednotky a výjezdních lékařských týmů základnu prakticky nikdo opustit. A tak tehdy získala přezdívku po proslulém americkém vězení Alcatraz. Budíček na základně byl v sedm hodin. Po obědě byly dvě hodiny volna. Pracovní doba končila v šest večer. Týden měl šest pracovních dnů. Volná byla pouze neděle. A to bez ohledu na to, že Afghánci nepracují v pátek. Česká polní nemocnice byla schopna poskytnout denně zdravotní péči až 160 nemocným či raněným. Disponovala pěti chirurgickými týmy, které byly denně schopny provést až 50 zákroků. Její logistické zázemí muselo za čtyři měsíce činnosti vyprodukovat 2 903 kubíků pitné vody, 215 280 kWh elektrické energie, zlikvidovat 2 010 kubíků tekutých odpadů a vyprat 12 000 kilogramů prádla.

Zazpívala Okolo Hradce

Na vedlejší britské základně jsme nemohli nepostřehnout čilý stavební ruch. „Připravují se na zimu,“ komentoval to tehdy jeden z kolemjdoucích vojáků. „Ani se jim nedivím. Všude tady kolem se ručně vyrábějí sušené cihly. Jsou doslova za babku. Veškeré cihly na ambulanci, kterou jsme postavili u vchodu do základny, nás přišly jen na padesát dolarů.“ Zdravotní péči tehdy neposkytovali naši lékaři nejen na základně, ale vyráželi do širokého okolí. My jsme se tehdy před lety mohli s nimi podívat na jeden ze šesti distriktů na okraji Kábulu, ve kterých čeští zdravotníci v pravidelných intervalech provozovali ambulantní ošetření. Lékař podplukovník Igor Krivosucký vyjížděl do distriktu Hodchyl třikrát týdně. Ošetřoval zde především děti. Mladí do osmnácti let věku ostatně představovali polovinu afghánské populace. Délka průměrného života byla v této zemi čtyřicet let.

Kromě těžkých zranění z války byla častá především infekční onemocnění. „Co je nám platná veškerá osvěta, když poté, co vysvětlíte základy hygieny, vidíte dítě čekající na ošetření, jak pije špinavou vodu přímo ze



Výjezdy mimo základnu zajišťovali vojáci na vozidlech landrover.

Nemocnice prováděla v polních podmínkách i poměrně náročné chirurgické zákroky



závlahového kanálu,“ rozčiloval se podplukovník Krivosucký.

„Je to sisyfovská práce. Odměnou nám lékařům je vděčnost těch nejmenších pacientů. Tři afghánská děvčata, která se léčila přímo v naší polní nemocnici, se naučila zpívat písničku Okolo Hradce. A tu také lékařům jako projev díky na závěr svého pobytu zazpívala.“

Léčili i afghánské vojáky

Lékaři z 6. polní nemocnice komplexně vyšetřili také příslušníky několika praporů nově budované Afghánské národní armády a průběžně jim poskytovali lékařskou pomoc. „Zaujalo nás, jak naše vyšetření zvedlo těmto mužům

sebevědomí,“ řekl nám mikrobiolog kapitán Karel Kovařík. „Bylo to poprvé, kdy se jimi někdo vážně zabýval.“ Přesto situace v této armádě nebyla v roce 2002 příliš dobrá. O nábor nebyl příliš velký zájem, navíc se množily dezertce. Skutečná moc za hranicemi Kábulu byla v rukách kmenových náčelníků, jejichž ozbrojené oddíly byly mnohem početnější.

Další výjezd, kterého jsme se mohli účastnit, směřoval do kábulské nemocnice Kartouzy. Ta byla financovaná Mezinárodním červeným křížem. K dispozici měla 224 lůžek a specializovala se především na chirurgické zákroky. Převážnou většinu pacientů tvořili muži a děti s válečnými zraněními. Časté byly



Jedno z našich výjezdových ambulantních stanovišť

amputace končetin v důsledku šlápnutí na minu. Afghánistán v tomto směru držel absolutní světový primát. Na jeho území bylo rozmístěno na osm milionů min. „Kromě kovových a plastových jsou zde dokonce i dřevěné miny, většinou doma vyrobené,“ vysvětloval nám kapitán Miroslav Procházka, který měl na starosti civilně vojenskou spolupráci. „S jejich rozmístováním se zde začalo dávno před příchodem Rusů. Neexistují žádné plány a záznamy. Nikdo nedokáže říci, kde všude miny jsou.“

Naše vojenské lékaře do této nemocnice přivedl Červený kříž. Hlavní lékař Abu Seid si spolupráci s nimi nemohl vynachválit. „Jezdí k nám často. Vždy si vyberou pět šest případů, se kterými nám mohou pomoci. Odeperují je v polní nemocnici a na doléčení je pak vrátí zpátky k nám,“ dodal.

Průzkumníci chránili nemocnici

Během cest po Kábulu a jeho okolí bychom se ani v roce 2002 neobešli bez silně ozbrojeného doprovodu. Jeho součástí byl tehdy i rotavajler. U Afghánců měl prý ještě větší respekt než muž se zbraní. V Kábulu totiž psi v té době téměř nebyli. Rozšířila se tu vzteklinka, a tak byli zlikvidováni.

Strážní četa české polní nemocnice o sedmadvaceti mužích byla složena z prostějovských výsadkářů a bechyňských průzkumníků. Tito vojáci se nejčastěji dostávali do styku s civilním obyvatelstvem. Většina z nich se za těch pět měsíců naučila celou řadu slov úředního jazyka paštu, kterým hovoří více než polovina afghánského obyvatelstva. Existují prý dokonce dvě slova, která se v něm řeknou stejně jako v češtině – dva a čaj. Nejfrekventovanějším slovem je ale bakšiš, tedy žádost o úplatek, případně prosba o dar.

Návrat po pěti letech

Česká polní nemocnice se v roce 2007 do Afghánistánu na téměř dva roky ještě vrátila. V pěti rotacích se na kábulském letišti vystřídaly desítky lékařů a stovky příslušníků zdravotnického personálu. Naši zdravotníci se tehdy kromě provozu samotné nemocnice podíleli i na zajištění letecké záchranné služby MEDEVAC. Drželi službu M1, tedy základní pohotovostní pomoc s časovým limitem pouze tři minuty. Kromě toho drželi i službu M2

s pohotovostí do osmi minut. Na starosti měli mimo jiné i přepravu mrtvých do márnice. V první řadě poskytovali zdravotní péči našim a spojeneckým vojákům. Ošetřovali ale i příslušníky afghánských ozbrojených složek a v případě prodlení i afghánské civilisty. Právě díky pomoci místnímu obyvatelstvu postiženému válečnými útrapami naše nemocnice získaly určité sympatie i mezi afghánským obyvatelstvem.

Text: Vladimír Marek, foto: autor a archiv 6. PN



Mezi pacienty bylo nemálo zraněných afghánských dětí.



Ředitel Agentury služeb Praha organizuje výběr kandidátů na obsazení služebních míst



**řidič, starší řidič, výkonný poddůstojník
a dále – starší skladník, starší strojník, mladší kuchař, kuchař**

Co nabízíme

- Prestižní služební zařazení v hodnostech poddůstojnického sboru
- Zvyšování odborných a profesních znalostí
- Prostor pro kariérní růst a sebevzdělání
- Odborné a kariérové kurzy
- Služební cesty po ČR i do zahraničí
- Odpovídající zázemí
- Vozový park vybavený nejnovějšími modely silničních motorových vozidel

Co požadujeme

- VZP s minimálně 2 roky praxe u útvaru, praxe v řízení vozidel výhodou
- Řidičský průkaz skupiny min. B, OŘVOS jakékoliv skupiny výhodou
- Profesionální vystupování na veřejnosti
- Psychickou odolnost
- Časovou flexibilitu
- Chut' učit se novým věcem
- Základní znalost práce na PC
- Základní znalost alespoň jednoho cizího jazyka výhodou
- Bezpečnostní prověrka min. „V“



Průběh výběru:

Nabídky uchazečů se zasláním strukturovaných životopisů (včetně kontaktních čísel a e-mailu, příp. fotografie) zaslat na adresu:

*Personalistka Bc. Šumpelová Zdena, Vojenské zařízení 5810 (Agentura služeb), Generála Píky 1, 161 00 Praha 6
Šumpelová Zdena – VZ 5810 Praha – ŠIS AČR, Sumpelovaz@army.cz, tel: 216964, 702 008 065*

- Uchazeči budou vyrozuměni o výsledcích prvotního výběru na základě posouzení zaslaných životopisů
- Druhá část výběru proběhne na VZ 5810 Praha po předchozí domluvě
- Další podrobnosti budou uchazečům sděleny individuálně, popř. telefonicky

Bližší informace pracovník štábu VZ 5810 Praha: nrtm. Jakub Kulštejn – 702 003 741, Kulštejn Jakub – ŠIS AČR
Služební místa nepodléhají výběru osob dle směrnice NGŠ AČR čj. 430-1/2015-2230 ze dne 30. 6. 2015